

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	6837 психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	168
Повна назва ЗВО	Сумський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	05408289
ПІБ керівника ЗВО	Васильєв Анатолій Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.sumdu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/168>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	6837
Назва ОП	психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, ОКР «молодший спеціаліст»
Термін навчання на освітній програмі	3 р. 10 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій факультету іноземної філології та соціальних комунікацій СумДУ
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра іноземних мов, Кафедра журналістики та філології, Кафедра управління, Кафедра конституційного права, теорії та історії держави і права, Кафедра нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, медичної психології, професійних хвороб
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Римського-Корсакова, 2
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	200355

ПІБ гаранта ОП **Іванова Тетяна Володимирівна**

Посада гаранта ОП **доцент**

Корпоративна електронна адреса гаранта ОП **t.ivanova@socio.sumdu.edu.ua**

Контактний телефон гаранта ОП **+38(050)-653-25-21**

Додатковий телефон гаранта ОП **+38(054)-268-77-32**

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОПП «Психологія» реалізується за бакалаврським рівнем вищої освіти у рамках спеціальності 053 «Психологія».

Відповідна підготовка у СумДУ була започаткована у 2016 році, коли й відбувся перший набір бакалаврів за ОП «Психологія» спеціальності «Психологія». Протягом всіх 4-х років набір відбувався постійно саме за цією освітньою програмою. Перший випуск фахівців ОП «Психологія» відбудеться у 2020 році.

Розробка ОП була обумовлена необхідністю забезпечення вітчизняного та регіонального, зокрема, ринку праці кваліфікованими фахівцями у галузі психології, які мають фундаментальні знання з розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері психологічної діяльності та ґрунтовно володіють практичними навичками у психодіагностичній, консультативній, корекційно-розвивальній та дослідницькій діяльності.

Фокус програми полягає у практико-орієнтованому навчанні з елементами дуальної освіти. ОП «Психологія» орієнтована на вивчення здобувачами освіти сучасних загальноєвропейських практик та формування здатності реалізувати кращі підходи в українських реаліях. Основною відмінністю ОП, що акредитується, від споріднених ОП в інших ЗВО регіону та України є тісне поєднання фундаментальної підготовки з практичною орієнтованістю програми, чіткі акценти на формування навичок практичної діяльності.

При проектуванні програми було враховано досвід інших вітчизняних та зарубіжних ЗВО, зокрема – УКУ, Львів (принципи ціннісного підходу, міждисциплінарності та практичного навчання), ДПУ, Переяслав-Хмельницький (високі здобутки студентів у конкурсах наукових робіт), УжНУ, Ужгород (іноваційність, орієнтація на європейські освітні стандарти), КазПУ, Казахстан (орієнтація на постійну модернізацію навчальних матеріалів на здобутки сучасної науки та урахування потреб студентів). Крім того, програма орієнтована на досвід провідних німецьких університетів, отриманий в рамках включення кафедри у пілотний проект з впровадження елементів дуальної освіти за підтримки Фонду ім. Ф.Еберта.

До розроблення програми були долучені адміністративний склад СумДУ, факультету іноземної філології та соціальних комунікацій та науково-педагогічний склад випускової кафедри психології, політології та соціокультурних технологій, яка є базовою для формування групи забезпечення спеціальності та робочої проектної групи ОП «Психологія». На етапі розробки програми долучалися представники основних роботодавців за фахом.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	32	28	5	0	0
2 курс	2018 - 2019	23	19	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	25	19	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	27	19	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні

перший (бакалаврський) рівень	6837 психологія
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	<i>програми відсутні</i>

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	191574	36751
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	191574	36751
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	MD5- хеш файла
Освітня програма	<i>Освітньо-професійна програма ПЛ.pdf</i>	PX9kyPjy5p6ke+T3zzdOTDvB8C+NnPwLPRqbF2lXor4=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план ПЛ.pdf</i>	XLmnoKVHrtj/cjjoYt9U/xNUzQzFBUpiVT7Yt+WuGGA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Ткаченко.pdf</i>	vTnwlTNCIXyKwn2uNNtipksf3GygWVoCxqzVytotfJQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія.pdf</i>	tHTJpdysbARM54mKCPObEHqTvGKqw2xOMAmwZq3lIF8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Ніколаєнко.pdf</i>	MegtbUi1rdhOfVriyBHjt5T2gFFkjqScQ1rpQf3qR5s=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Ратєєва.pdf</i>	Sv5d8J0BCg1tjwVtnjj2ownHpVwlcqTINaw8VYzjybl=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Основною метою ОП є забезпечення поглибленої підготовки із надання психологічної допомоги населенню з урахуванням специфіки регіональних особливостей, враховуючи надбання світової та вітчизняної психологічної науки. ОП орієнтована на отримання теоретичних знань у сфері медичної, юридичної, економічної психології, а також формування у студентів практичних навичок щодо психофілактичної та психокорекційної роботи у сфері психічного здоров'я, набуття інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру

відповідного рівня професійної діяльності. Особливими відмінностями ОП є посилений практичний компонент, широкопрофільність та можливість самостійно вибудувати стратегію навчання.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Освітня програма «Психологія» розроблена відповідно до місії та стратегії СумДУ – служіння суспільству, освітня діяльність, дослідження та соціокультурна місія. Система цінностей та принципів, які поділяються і підтримуються членами університетської спільноти, об'єднує в собі професійну, організаційну, правову, економічну, комунікативну, інформаційну, екологічну, моральну культуру, а також елементи освітянської та студентської субкультури, що реалізуються через відповідні традиції, переконання, етичні норми та звичаї. Колективні цінності визначають основні орієнтири поведінки членів університетської спільноти, розвиваючи в них почуття ціннісно-орієнтаційної єдності та корпоративної соціальної відповідальності, що є необхідною умовою реалізації університетом його статутних завдань і стратегії розвитку.

ОП «Психологія» повністю корелюється із місією ЗВО, оскільки передбачає кінцевий результат – конкурентоспроможного випускника у сфері психології. У відповідності до стратегії університету основний акцент освітньої програми робиться на здобутті спеціалізованих концептуальних знань, оригінальному мисленні та інноваційній діяльності. Як наслідок, випускник отримує комплекс не лише необхідних теоретичних знань, а й практичні уміння для застосування у професійній діяльності.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів враховуються наступним чином: передбачається досягнення мети навчання – готовність до працевлаштування, забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю психологія, що полягає в оволодінні знаннями, уміннями і навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері психологічної допомоги населенню. Програмні результати навчання відповідають основним світовим та вітчизняним критеріям підготовки фахівця у цій сфері. В ході постійного спілкування зі здобувачами ОП було розглянуто та враховано їх пропозиції щодо змісту програми, форм та методів викладання. з урахуванням актуальних викликів сьогодення. Здобувачі освіти є вільними у виборі варіативних компонентів навчання, що також сприяє формуванню конкурентоспроможного випускника, який володіє не лише фаховими компетенціями, але й так званими soft-skills. Здобувачі інституційно долучені до процесу розробки ОП: ОП розроблена РПГ, до складу якої входить студентка Бережна Д., що навчається на цій ОП, обговорена та схвалена на засіданні Ради з якості факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, до складу якої входять члени студентського самоврядування.

- роботодавці

Інтереси роботодавців враховані в прагненні підготувати фахівця з розвинутими професійними компетентностями, які могли б реалізовувати свої знання, уміння і навички, необхідні для здійснення фахової діяльності у сфері юридичної, медичної, економічної психології. З метою розуміння вимог, що висуваються до сучасних здобувачів освіти, до розроблення та корекції ОП, визначення цілей та програмних результатів навчання залучаються представники ринку праці. Оновлена освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності «Психологія» <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-.html>. Роботодавці залучаються до розробки основних елементів ОП - компетентнісної моделі випускника в цілому, універсальних і професійних компетентностей, беруть участь у реалізації освітнього процесу за ОП: запрошуються для проведення лекцій та семінарів з актуальних питань психодіагностики, психоконсультації, психокорекції, роботи з різними категоріями населення <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html>., <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html?start=48>, студенти відвідують бази практики, де спілкуються з фахівцями – практичними психологами, отримують практичні навички у різних сферах практичної психології <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/480-96.html> Процедура затвердження ОП передбачає її обов'язкове рецензування представниками ринку праці.

- академічна спільнота

На етапі розробки освітньої програми від академічної спільноти надходили пропозиції щодо врахування актуальних напрямів і проблем розвитку психології. Усі пропозиції було враховано в предметній області (навчальні дисципліни безпосередньо пов'язані з актуальними для галузі аспектами підготовки фахівців, враховуючи регіональні особливості) та викладацькому й навчальному аспектах (освітній процес здійснюється: на засадах студентоцентрованого, особистісно-орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного, інтегративного, диференційованого, системного підходів, із застосуванням авторських методик і спецкурсів). Забезпечена академічна свобода у викладанні дисциплін, точність формулювання для конкретизації результатів та інших складових освітніх компонентів. Створені умови для співпраці з представниками інших ЗВО, наукових установ, а

також комунікації з представниками інших академічних спільнот на наукових та студентських конференціях, олімпіадах, тощо. <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/473-97-art-praktik.html>.

ОП була розроблена групою висококваліфікованих фахівців, що мають значний педагогічний досвід та досвід роботи у сфері практичної психології. Крім того, було враховано досвід та кращі практики колег з інших ЗВО. Розроблена ОП «Психологія» є першою, яка забезпечує підготовку фахівців у галузі з застосуванням елементів дуальної освіти.

- інші стейкхолдери

До розроблення освітньої програми «Психологія» залучались зовнішні стейкхолдери, зокрема, О.Л. Вознесенська, с.н.с. Інституту соціальної та політичної психології України. Кафедра співпрацює з громадськими організаціями, представлена у Громадських радах обласного та міського рівня. Співпраця з місцевим самоврядуванням реалізується у консультативній підтримці, проведенні спільних заходів, реалізації проектів, у т.ч. числі дослідницьких, до яких залучаються студенти. Викладачі та студенти відвідують школи та коледжі, спілкуються з учнями та батьками, проводять тренінги, майстер-класи <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/484.html>

На базі кафедри проводиться регіональний захід “Соціальний ОСКАР” (оцінювання соціально-корисної активності в регіоні), учасниками якого є партнери-роботодавці, керівництво міста та ОТГ, громадські організації, ЗМІ. З 2017 року на базі кафедри щорічно проводиться Конкурс студентських наукових робіт з психології. За результатами проходження практики проводяться звіти, на яких студенти і роботодавці обговорюють досягнення і недоліки, що мали місце в процесі роботи. Це дозволяє вдосконалювати процес професійної підготовки здобувачів.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі і програмні результати навчання ОП «Психологія» відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, що дозволяє випускникові програми бути конкурентоспроможними у сфері діагностування, консультування, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи. Акценти ОП, орієнтованої на забезпечення вказаних компетентностей, дозволяють здобувачам вже сьогодні бути затребуваними і успішно справлятися з різноплановими завданнями, які постають при проходженні практики, а також у процесі підготовки та реалізації самостійних проектів. ОП включає низку компонентів, орієнтованих на оволодіння методами для ефективної роботи у різних галузях (зокрема, посилену дослідницьку складову), базовими психодіагностичними методиками, технологіями тренінгової, консультативної, командної роботи; сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями. Як результат, здобувачі отримують досвід спілкування з різними цільовими групами та знайомляться з особливостями роботи в різних секторах (державному, муніципальному, громадському чи приватному, на рівні окремих ОТГ), здатні відстежити основні тренди розвитку галузі та ринку праці та бути мобільними, готовими до роботи у нових умовах та затребуваними у консультативних центрах з надання психологічної допомоги населенню; у лікувально-профілактичних закладах та закладах соціальної допомоги; у центрах практичної психології та соціальної роботи; в рекрутингових компаніях, оздоровчих, спортивних закладах тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

СумДУ традиційно посідає високі місця у світових рейтингах <https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/rating.html?v=2.1>. завдяки своїй системній і послідовній спрямованості на технологічність, інновації, соціальноорієнтований розвиток. Університет також активно приймає участь у галузевих рейтингах. Відповідні критерії рейтингів враховуються при плануванні та організації освітньої діяльності як на загальноуніверситетському рівні, так і за конкретними освітніми програмами. У повній відповідності до позиції та пріоритетів університету галузевий контекст відіграє вагомую роль для реалізації та впровадження ОП “Психологія”, спрямованої на підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі надання психологічних послуг населенню. У зв’язку з цим було розроблено відповідний навчальний план, який включає обов’язкові та варіативні компоненти, що відображають потребу у спеціалістах даного профілю та детерміновані світовими, державними та регіональними потребами населення. Крім того, у повній відповідності до візії та місії університету, освітня програма включає потужну фундаментальну складову, спрямовану на формування цілісного світогляду та цінностей, відповідальної громадянської позиції, набуття здобувачами відповідних компетентностей. Викладачі, що забезпечують реалізацію ОП, та здобувачі включаються у дослідницьку, громадську та волонтерську роботу, ініціюють та реалізують проекти наукового та соціального спрямування.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних ОП інших ЗВО (КНУ ім. Шевченка, Казахський національний педагогічний університет імені Абая, Ужгородський національний університет, Хмельницький національний університет, Український католицький університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка) які мають досвід у підготовці фахівців за ОП “Психологія”. Розглянуті ОП мають як схожі з

даную ОП цілі та ПРН, так і особливості, які полягають перш за все у змістовій специфіці дисциплін, обумовленій або спрямуванням ЗВО, або кадровим потенціалом. Досвід роботи проаналізованих ОП був врахований під час формулювання цілей та програмних результатів навчання. Так, при формулюванні цілей ОП враховано відображену в усіх проаналізованих ОП необхідність у підготовці конкурентоспроможного фахівця завдяки постійному осучасненню змісту та методів викладання освітніх компонентів. Окрім того, розширено (уточнено) основні види професійної діяльності психолога, опанування яких входить до ПРН. При формулюванні ПРН до стандартних (спрямованих на формування як загальних, так і спеціальних компетентностей) додано унікальні ПРН: "Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога" та "Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога", що забезпечує розширення теоретичного та практичного кругозору здобувачів освітньої послуги.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Зміст освітньої програми дає можливість досягти результатів навчання, які визначені Стандартом та визначені ЗВО наступним чином:

Загальні та фахові компетентності, передбачені освітньою програмою, відповідають стандарту вищої освіти. З метою співвіднесення програмних результатів навчання та компетентностей, зазначених в освітній програмі, у процесі її розроблення використовується матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей компонентам освітньої програми, що є інформаційними додатками до освітньої програми. Наприклад, для ОП "Психологія" ПР1, яка передбачає вміння аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання, забезпечується ОК 6, 9, 10, 12, 13, 18, 25, 27 та співвідноситься з ЗК 1-11 та СК 1-12. ПР2 - вміння розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань формують наступні ОК - 6, 8, 9, 13, 16, 20-22, 24, які співвідносяться з ЗК 1-9 та СК 1-9 і 10-11. В ОП "Психологія" введені додаткові ПР: ПР19 - Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога та ПР20 - Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога. ПР19 забезпечується ОК 3, 10, 13, 21, 22, 27 та співвідноситься з ЗК 1-4, 6-11 та СК 1-12. ПР 20 забезпечується ОК 10, 17, 21 та співвідноситься з ЗК 1-11 та СК 1-12. Слід зазначити вагомість та значення ОК17 - Практикум з психології. Він складає 20 кредитів та реалізується на протязі 1-3 курсів. Даний ОК дає можливість збільшити вагу практичного та прикладного спрямування ОК 13-16, ОК 18, 25, 26, 28 завдяки тому, що студенти мають можливість практично апробувати знання, отримані у ході вивчення зазначених ОК. Зокрема, завдяки поєднанню освітніх стратегій ОК 13 та ОК 17 студенти мають можливість активно апробувати методики дослідження психопатологічних станів, що сприяє ґрунтовному формуванню наступних компетентностей - СК1, СК2, ЗК3, ЗК5, ЗК7.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт затверджений

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Об'єктом вивчення та діяльності заявленої для ОП спеціальності є психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної

активності. Цілями навчання є формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.

Фундаментальну підготовку з психології забезпечують освітні компоненти програми, а саме ОК 10 – ОК 28 (Теорії особистості, Соціальна психологія, Психодіагностика та математичні методи в психології, Основи психологічного тренінгу, Медична психологія та основи сексології, Психологія розвитку та педагогічна психологія, Менеджмент та психологія управління, Етнопсихологія, Юридична психологія та основи психологічної експертизи, Психоконсультація, Психологія надзвичайних ситуацій та інші). Фокус цих компонент спрямовано на досягнення програмних результатів навчання ПР 1-13, сутність яких полягає у вмінні самостійно та компетентно вирішувати психологічні задачі та проблеми у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання, самостійно формувати план консультативного процесу та програми психокорекційних, психопрофілактичних та просвітницьких заходів у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника. Крім того, зазначені компоненти дають можливість сформувати ПР 15-20, які пов'язані з умінням вибудовувати стратегію професійного розвитку, а також дотримуватись принципів етики та гуманізму.

Широкопрофільності підготовки бакалавра також надає виробнича та переддипломна практика у різних установах та організаціях (Міський центр зайнятості, Сумський медичний коледж, Сумський геріатричний пансіонат, Сумський дитячий будинок, Центр пробації, центри соціального обслуговування, громадські організації та інші). Інтегральну загальну компетентності та програмні результати навчання ПРН 1-8 забезпечують освітні компоненти програми ОК1-ОК9 (Політологія, Соціологія, Основи академічного письма, Правознавство, Інтегрований курс «Демократія: цінності, принципи, механізми», Психофізіологія, Іноземна мова, Загальна та експериментальна психологія, Психологія віртуального простору).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Здобувачі вищої освіти ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через:

- вільний індивідуальний вибір навчальних дисциплін (представлених у вибірковій частині ОП) в обсязі, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», з розширеним переліком навчальних дисциплін із набуття загальних компетентностей, можливістю вибору форми навчання (традиційної, електронної, змішаної та дистанційної форм);
- можливість індивідуального вибору способу вивчення навчальної дисципліни – традиційна, змішана форма, он-лайн навчання;
- можливість індивідуального вибору тематики індивідуальних завдань, курсових робіт, творчих, науково-дослідних робіт з навчальних дисциплін, тематики кваліфікаційних робіт;
- можливість участі у програмах внутрішньої та міжнародної мобільності, в тому числі віртуальних академічних обмінів;
- можливість визнання результатів навчання за результатами вивчення масових он-лайн курсів;
- неформальну освіту шляхом участі у роботі творчих лабораторій, наукових гуртків, літніх / зимових шкіл;

Особливості реалізації способів формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти, розподіл функціональних обов'язків у сфері організаційної, інформаційної та консультативної підтримки викладені у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ <http://normative.sumdu.edu.ua/>.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Сформована нормативна база для забезпечення права здобувачів на вільний вибір дисциплін (<http://normative.sumdu.edu.ua/>): Положення про організацію освітнього процесу; Рішення ради з якості з питань: «Принципи формування та особливості викладання вибірових дисциплін у 2016-2017 навчальному році»; Рішення вченої ради з питань: «Про принципи формування навчальних планів 2017/2018 року прийому» та «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти»; накази ректора «Про організацію викладання дисциплін вільного вибору» та «Про автоматизовану підтримку процесу реєстрації для вивчення вибірових дисциплін». Заходи щодо забезпечення права здобувачів на вільний вибір дисциплін:

1. підготовча робота, у тому числі кожного навчального року у термін до 01 жовтня:

- ознайомлення здобувачів (організаційні збори першокурсників) з особливостями освітнього процесу й структури навчальних планів у розрізі обов'язкових та вибірових складових;
- інформування здобувачів про порядок, строки та особливості реєстрації для вивчення дисциплін вільного вибору;
- залучення здобувачів всіх форм та рівнів навчання до використання особистих кабінетів для ознайомлення з переліком дисциплін та здійснення ними самостійного вибору;

2. методична робота щодо формування /оновлення каталогів дисциплін вільного вибору:

- у термін до 31 жовтня кожного навчального року Ради із забезпечення якості вищої освіти інститутів (факультетів) подають пропозиції щодо формування каталогу дисциплін вільного вибору, орієнтованих на розвиток загальних компетентностей, зокрема, шляхом формування переліку дисциплін вільного вибору або блоків (майнорів), для подальшого їх затвердження на Раді з якості СумДУ;

- у термін до 30 грудня кожного навчального року Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету іноземної філології та соціальних комунікацій актуалізує перелік перелік дисциплін вільного вибору /траєкторій профілізації циклу професійної підготовки (мейджорів) з урахуванням результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо організації їх вивчення, результатів моніторингу ринку праці, якими виявлено їх невідповідність його потребам тощо;
3. процедура реєстрації для вивчення певних вибіркових дисциплін здійснюється здобувачами з використанням інформаційного сервісу «Особистий кабінет» у наступні терміни:
- для освітнього ступеня «бакалавр» – на наступний навчальний рік протягом березня-травня поточного навчального року;
За результатами вибору групи (потоки) формуються з урахуванням мінімальних та максимальних обмежень, встановлених каталогом вибіркових дисциплін. У разі несформованості групи здобувачі можуть реалізувати своє право на вільний вибір дисциплін через навчання з використанням електронних ресурсів (OCW СумДУ, дистанційні курси, масові он-лайн курси тощо) під керівництвом викладача.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Навчальний план ОП «Психологія» передбачає систему практичних робіт у обладнаних спеціалізованих аудиторіях. Передбачені дві навчальні та виробнича практики, які є обов'язковими компонентами ОП. Програми практик обговорені на засіданні Експертної ради роботодавців. Бази практик затверджено договорами та меморандумами (Сумський дитячий будинок, Обласний клінічний медичний центр, ДУ «Центр пробації», Сумський міський центр соціального обслуговування «Берегиня», Сумський геріатричний пансіонат, Інклюзивно-ресурсний центр та інші <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/spetsialnosti-3/psykholohiia.html>). Крім того, університет має потужну власну базу: Психологічну службу, Студентську соціальну службу, санаторій-профілакторій та Центр спортивної медицини, Спорткомплекс «Олімпійський», СОЗ «Універ», Центр підтримки сім'ї "Студентський Лелека", університетську клініку та ін.). Особливості і завдання кожної з практик описані у відповідних методичних розробках, які знаходяться у вільному для здобувачів доступі. Гнучкий та системний підхід до реалізації практики за ОП підсилює ефективність освітнього процесу, підвищує навчальну мотивацію студентів та дозволяє студентам набути необхідних у подальшому професійних компетентностей. Застосування елементів дуальної освіти та проходження практики забезпечує здобувачам здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати дослідження у сфері психології, аналізувати та систематизувати інформацію, застосовувати набуті знання у конкретних ситуаціях та обраній сфері (цільовій групі).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В результаті засвоєння ОП у студентів формуються соціальні навички (soft skills), які є актуальними на ринку праці: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути критичним і самокритичним, вміння приймати обґрунтовані рішення та генерувати нові ідеї, навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді тощо. Ці навички відображені у таких компетентностях: ЗК 3, 4, 5, 7, 8, 9, СК 9, 10, 11 та у програмних результатах навчання (ПРН): 8, 10, 13, 14, 15, 19. Допоміжними дисциплінами для набуття soft skills є дисципліни з контрольними та курсовими роботами «Практикум з психології», «Психологія віртуального простору», «Психодіагностика та математичні методи в психології», «Психотерапія та психокорекція», що передбачають вільний вибір теми, самостійне опрацювання матеріалу, формування навичок спілкування з керівником роботи, а також вміння планувати роботу. Набуттю навичок групової роботи, вміння спілкуватись з клієнтами та формувати мотивацію сприяють ОК "Соціальна психологія", "Психологія розвитку та педагогічна психологія", "Психологія емоцій", "Психологія релігії" "Гендерна психологія" та інші, які сприяють формуванню толерантності, навичок таймменеджменту тощо. Розвитку «soft skills» сприяє також використання наступних методів навчання: робота в групах; метод кейсів, залучення студентів до реалізації конкретних проектів та участь у волонтерській діяльності, на що спрямований, зокрема. ОК "Демократія: цінності, принципи, механізми".

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт за даною спеціальністю відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальні вимоги до організації СРС задекларовані в Положенні про організацію освітнього процесу в СумДУ (підрозділ 6.3) та інших нормативних актах.

Конкретна кількість аудиторних годин на семестр визначається навчальними планами. Загальне навантаження за ОП "Психологія" становить 7200 годин, з яких на аудиторну роботу припадає 2480 год., на самостійну роботу – 4720 годин. Тижневе аудиторне навантаження становить в середньому

20 годин. Таке аудиторне навантаження є цілком прийнятним і не призводить до перевантаження. Для підвищення ефективності освоєння матеріалу, передбаченого для самостійного вивчення, використовуються відкриті електронні навчальні ресурси СумДУ, електронний інституційний репозитарій університету та інші відкриті освітні ресурси. Для організації СРС за дисциплінами ОП передбачені консультації викладачів, підготовка викладачами допоміжних методичних матеріалів, спеціальні консультації у дні самопідготовки та постійне спілкування через електронний особисті кабінети та через соціальні мережі.

Для з'ясування реального обсягу навантаження здобувачів на ОП, використовується їх опитування через систему електронних особистих кабінетів. Результати опитування системно аналізується на Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету іноземної філології та соціальних комунікацій. Кожен викладач через свій особистий електронний кабінет може ознайомитись з результатами опитування студентів по своїй дисципліні.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

З 2016 року кафедра працює над впровадженням елементів дуальної форми освіти, спираючись на досвід провідних німецьких університетів, отриманий в рамках пілотного проекту за підтримки Фонду ім. Ф.Еберта. Здобувачі мають право на індивідуальне навчання відповідно до Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком. Прикладом може бути реалізація здобувачами ОП конкретних проектів з виділенням фінансуванням

(<https://www.facebook.com/sumy.derzhavotvoretz/>), організація регіональних проектів “Молодь не лайкає, молодь голосує”, “Школа законодавців”, участь у “Форумі медіа патріотів”, участь у форумі “Безпечна і стабільна Європа - погляд молоді”, організація фестивалю “Арт-практик”, залучення до роботи Психологічної служби, Центру підтримки сім'ї СумДУ. Студенти виконують курсові роботи за темами, які безпосередньо пов'язані з їх професійною діяльністю.

Дуальні підходи реалізуються також через: змістовну частину ОК та активне залучення практиків до проведення занять безпосередньо в аудиторіях <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html?start=48>, що сприяє формуванню професійних компетентностей та отриманню необхідних навичок; проведення біля 20% практичних занять в організаціях та установах, на базах практики. Досвід роботи кафедри втілений в ході підготовки документів робочою групою МОН з розроблення Концепції дуальної освіти і описаний у посібнику:

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/74590/1/Svitailo_pryntsypy_orhanizatsiinoho.pdf

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://vstup.sumdu.edu.ua>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вимоги до вступників є ефективним способом для формування контингенту студентів, які вмотивовані та здатні до навчання на ОП. Згідно з Правилами прийому, затвердженими рішенням Вченої ради СумДУ від 27.12.2019 р. і введеними в дію наказом ректора № 0952-І від 28.12.2019 р., прийом здійснюється на основі повної загальної середньої освіти або на основі ОКР молодшого спеціаліста (на перший курс зі скороченим строком навчання або на другий курс з нормативним строком навчання). Порядок участі у конкурсному відборі при вступі на основі ПЗСО (перелік конкурсних предметів, порядок розрахунку конкурсного балу, його мінімальні значення тощо) визначається Умовами прийому на навчання до ЗВО України та Правилами прийому до СумДУ. За ОП, що акредитується, Правилами прийому визначено наступні конкурсні предмети та їх вагові коефіцієнти (відкрита пропозиція):

- «Українська мова та література» – 0,3;

- «Математика» – 0,2;

- «Біологія / Іноземна мова» – 0,4

- Вага документа про ПЗСО – 0,1;

- Вага балів за успішне закінчення підготовчих курсів – 0

При вступі на основі ОКР молодшого спеціаліста передбачено подання сертифікату ЗНО з української мови та літератури та складання фахового іспиту, що дозволяє визначити рівень початкових компетентностей, необхідних для успішного проходження навчання за ОП. Особам, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, рішенням приймальної комісії може бути перезараховано обсяг кредитів ЄКТС (не більше 60), отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ. Доступність визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, реалізується через прозорі механізми процедури перезарахування освітніх компонент.

Відповідно до зазначеної нормативної бази СумДУ, визнання результатів навчання та перезарахування освітніх компонент здійснюється на основі укладеного договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності. Перезарахування результатів навчання здійснюється деканом факультету іноземної філології та соціальних комунікацій згідно програми академічної мобільності, затвердженої у встановленому порядку, відповідно до наданої академічної довідки або аналогічного документу, отриманого здобувачем вищої освіти в іншому закладі освіти. Поінформованість здобувачів про можливість визнання результатів навчання забезпечується наявністю відповідної нормативної бази у вільному доступі та ознайомленням з документами під час оформлення договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За ОП "Психологія", яка акредитується, студенти поки не проходили навчання за міжнародними програмами академічної мобільності.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується положенням про перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти СумДУ, отриманих у неформальній освіті, введеним в дію наказом ректора від 29.01.2020 № 0077-І.

Перезарахування здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається.

Для перезарахування результатів здобувач подає до деканату факультету (інституту) освітню декларацію та документи, що підтверджують участь у заході неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи; опис заходу неформальної освіти тощо).

На підставі цього керівник групи забезпечення спеціальності, за якою навчається здобувач, формує комісію з атестації (не менш ніж 3 особи) під своїм головуванням з-поміж членів РПГ ОП (з обов'язковим включенням до складу комісії гаранта) і групи забезпечення спеціальності. Вона визначає змістовну відповідність отриманих результатів неформального навчання та освітнього компонента ОП, за якою навчається здобувач, обсяг перезарахування, підсумкову оцінку.

Рішення комісії про перезарахування чи неперезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, затверджується керівником інституту/факультету.

Поінформованість здобувачів забезпечується наявністю відповідної нормативної бази у вільному доступі на сайті <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=064a4588-a442-ee11-afa3-001a4be6d04a&kind=1>.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Конкретними прикладами для ОП можуть бути перезарахування результатів навчання, отриманих у змішаному навчанні, під час участі у конференціях, конкурсах (у т.ч. студентських наукових робіт, олімпіадах), зарахування дисципліни «Іноземна мова» для студентів, які мають відповідний сертифікат знання іноземної мови на рівні не нижче B2. Крім того, окремі змістовні модулі ОК, винесені на практичне опрацювання, зараховуються за результатами конкретної роботи студентів по реалізації проектів та виконання практичної частини курсових робіт, підготовки тематичних заходів, участі у тренінгах. Наприклад, робота з підготовки тренінгів з профорієнтації для школярів, що включає крім практичної, також і теоретичну частину, зараховується як окремі теми (модулі) з дисципліни "Практикум з психології" та "Основи психологічного тренінгу" <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html?start=208>; пошукова та творча робота по реалізації проектів на замовлення - як окремі теми з курсу "Соціологія", проведення наукових досліджень та написання тез у курсах «Вступ до спеціальності», «Вікова та педагогічна психологія», ведення групового блогу у курсі «Психологія віртуального простору», участь в організації заходів (наприклад, День психічного здоров'я) - у курсі «Вступ до спеціальності». Можливості та умови такого зарахування фіксуються у регламентах дисциплін.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Узгодженість між ПРН, методами навчання та викладання відповідно до рекомендацій Довідника користувача ЄКТС обґрунтовується у робочих програмах дисциплін. Серед форм організації навчального процесу переважають лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання матеріалу, участь у тренінгах, конференціях тощо. Поєднання загальнонаукових, практичних методів (групова робота, кейси, форум-театр, ділова гра, дебати, тренінги), методів усного та письмового контролю забезпечує здатність до виконання практичних функцій на ґрунтовній теоретико-методологічній основі. Окрім традиційної системи методів і прийомів застосовуються інноваційні методики: використання власних мобільних пристроїв (“Психодіагностика та математичні методи у психології”, “Психологія віртуального простору”), технології електронного навчання MIX / OCW (“Загальна та експериментальна психологія”, “Вступ до спеціальності”, “Етнопсихологія”, “Соціальна психологія” з допомогою інтерактивних посібників <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/64939>), соціальні мережі (електронний особистий кабінет та сторінки Фейсбуку, де відбувається оперативне спілкування викладачів та студентів, розміщуються поточні навчальні матеріали), case-study (“Психоконсультація”, “Психологія надзвичайних ситуацій”), метод проєктів (“Основи психологічного тренінгу”, “Психологія творчості”), дебати (“Політологія”) тощо. Досягненню ПРН сприяє і співпраця з роботодавцями та залучення практиків в рамках реалізації елементів дуальної освіти.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Втілення студентоцентрованого навчання відповідно до “Положення про організацію освітнього процесу у СумДУ” передбачає: повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, уможливлення гнучкі навчальні траєкторії; розширення автономії здобувачів вищої освіти; застосування різних способів подачі матеріалу; гнучке використання різноманітних педагогічних методів; регулярне оцінювання і коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів; заохочення почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача. Вибір методів навчання обумовлюється необхідністю формування у студентів здатності самостійно і творчо застосовувати отримані навички і знання при вирішенні прикладних практичних завдань. Разом зі студентами обговорюється концепція кожного навчального курсу, професійні компетентності, які він забезпечує, вимоги до його опанування. Використання загальнонаукових та практичних методів створюють умови для самостійного застосування знань для розв’язання адресної проблеми дослідження бакалавра. Рівень задоволеності студентів щодо обраних викладачами методів організації навчального навчального процесу вивчається через проведення анкетування, яке відбувається двічі на рік (на початку кожного семестру за результатами попереднього). Результати опитування підтверджують надання переваги практичним методам навчального процесу (дискусії, групова робота, case-study, ведення просвітницьких блогів та інше).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно Положення про організацію освітнього процесу у СумДУ визначені основні види навчальних занять, а викладачі, відповідно, вільно обирають форми і методи навчання та викладання, тематику досліджень, не обмежується у трактуванні навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів. Види навчальних занять відображаються у навчальному плані та робочій програмі дисципліни, при цьому лектор може обирати найбільш доцільні методи навчання для якісного досягнення програмних результатів навчання.

Методи навчання і викладання дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається максимальна варіативність, свобода слова і творчості, що не суперечить принципам відповідальності та академічної доброчесності. Здобувачі вільні у виборі предметів за вибором, тем індивідуальних завдань, курсових, проєктних робіт та тем кваліфікаційних робіт, можуть навчатися за індивідуальним графіком, проводити наукові дослідження на майбутніх робочих місцях. Реалізуючи активні методи навчання, викладачі сприяють вільним висловлюванням здобувачами своєї позиції, формують відповідальне ставлення до психічних явищ. За наявності іншої точки зору здобувач має її аргументувати. При вивченні дисциплін використовується методологічне розмаїття наукових концепцій, що сприяє формуванню у здобувача власних наукових поглядів.

Викладачам і студентам забезпечено право безкоштовного користування інформаційними ресурсами і послугами навчальних, навчально-методичних, наукових структурних підрозділів закладу.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Відповідно до нормативної бази СумДУ здобувачам надається силабус по кожній навчальній дисципліні. Основною метою силабусу є інформування здобувачів вищої освіти та /або абітурієнтів про цілі, зміст, результати навчання, методи викладання, навчання та оцінювання у межах навчальної дисципліни. Здобувачі освіти можуть ознайомитись самостійно із силабусом навчальної дисципліни, робочою програмою та регламентом на сайті кафедри, за якою закріплена дисципліна. Кожен викладач під час першого заняття із окремого освітнього компоненту оголошує студентам оцінювання знань з навчальної дисципліни. Зворотний зв’язок забезпечується систематичними

опитуваннями здобувачів через електронні особисті кабінети.

Також студенти мають змогу переглянути ОП у каталозі СумДУ (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>) з метою розуміння, який освітній компонент формує певний програмний результат. У ОП визначено програмні результати навчання, компетентності, методи навчання та методи і форми оцінювання студентів. Крім того, діють спеціалізовані електронні ресурси СумДУ, що містять навчально-методичні матеріали дисциплін, зокрема інституційний репозитарій, електронна бібліотека, системи ОСW та MIX тощо, які надають можливість доступу здобувачів вищої освіти до необхідної інформації. Інформація про розклад навчальних занять розміщується на сайті не пізніше, ніж за 10 днів до початку занять, тому можна сформувати свій індивідуальний план опанування навчальних і вибіркових навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

З метою забезпечення органічного поєднання науково-дослідної та навчальної роботи у СумДУ було затверджено Цільову комплексну програму «Організація наукової роботи студентів в органічному поєднанні з навчальним процесом» на 2019-2021 роки. Принцип студентоцентризму, нові методи навчання зумовлюють соціальний характер освітньої діяльності, забезпечуючи новий рівень спілкування студентів між собою та з викладачем. Інноваційне навчання зменшує розрив між освітньою та науковою компонентами, призводячи до органічного поєднання навчання та наукової діяльності за принципом «досліджуючи-навчаю».

Підґрунтям для організації і здійснення здобувачами ОП науково-дослідницької діяльності виступають передбачені навчальні дисципліни: «Загальна та експериментальна психологія», «Практикум з психології», «Етнопсихологія», «Медична психологія та основи сексології», «Психодіагностика та математичні методи в психології», «Психологія віртуального простору», «Психологія розвитку та педагогічна психологія» та інші. Теоретична, дослідницька частина є обов'язковою в курсових роботах, тематика яких формується з урахуванням інтересів студентів та спрямована на дослідження актуальних проблем. Виконуючи курсові роботи, здобувачі набувають навичок роботи з науковою літературою, узагальнення емпіричного матеріалу, коректного цитування та методами математичної статистики.

При цьому дослідницька та проектна активність викладачів кафедри та практикоорієнтовані підходи виступають мотиваторами і сприяють зростанню питомої ваги самостійної роботи з науковою складовою. Залучення здобувачів до досліджень здійснюється шляхом інтеграції наукової, навчальної та практичної роботи. На випусковій кафедрі створені і працюють Центр соціально-гуманітарних аспектів регіональних досліджень, Гендерний ресурсний центр, Центр підтримки сім'ї «Студентська лелека», Центр досліджень регіональної безпеки, до роботи яких долучаються студенти, вдосконалюючи теоретичні знання та професійні навички. Студенти долучаються до роботи Психологічної служби, що дозволяє підвищити якість підготовки фахівців з ОП та відкриває можливості студентам займатися науковою роботою.

Студенти беруть участь у конференціях, олімпіадах, конкурсах (щорічні студентські конференції, «1-й крок в науку», ВКСНР тощо); у виконанні госпдогвірних робіт кафедри, готують та реалізують власні проекти (<http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html?start=128>), публікують наукові статті тощо. При написанні наукових доповідей, статей, тез, науково-дослідних проектів і комплексних індивідуальних досліджень студенти використовують наукові доробки викладачів кафедри: Т.В. Іванові, А.Є. Улунової, Л.О. Колісник, Н.М. Теслик, В.П. Павленко, Н.В. Коляди та інших. Результати авторських наукових досліджень викладачів кафедри покладено в основу навчальних курсів: «Медична психологія та основи сексології», «Психологія віртуального простору», «Психологія релігії», «Психологія творчості», «Основи психологічного тренінгу» та інших.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У СумДУ сформовані вимоги щодо укладання робочої програми навчальної дисципліни. Відповідно до них, РП навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Перегляд РП здійснюється з ініціативи робочої групи освітньої програми, стейкхолдерів або з ініціативи кафедри.

Викладачі постійно проводять системну роботу щодо оновлення змісту освітніх компонентів. Зокрема зміст освітньої компоненти ОК 8 «Психологія віртуального простору» з врахуванням сучасних практик у галузі було посилено в частині практичної роботи - апробування та реалізація блогінгу, в ході якого студенти активно долучались до створення та подальшого аналізу психологічних аспектів його впливу на аудиторію. ОК10 «Вступ до спеціальності» був розширений науково-практичною складовою - студенти самостійно проводили дослідження і мали можливість їх презентувати на конференції «1-й крок у науку». В ОК11 «Етнопсихологія» було внесено доповнення, що відображають розроблену методичку аналізу національного характеру. В ОК 16 «Основи психологічного тренінгу» був посилений компонент, що мав сприяти розвитку рефлексивних навичок студентів, а саме - розроблений протокол самоспостереження, який студенти активно використовують у ході всього курсу. Крім того, в межах даної ОК була підсилена самостійна складова практичного направлення, а саме - розроблені та реалізовані вимоги до підготовки студентами матеріалів для роботи тренера.

Враховуючи побажання експертної ради роботодавців, висловлені в ході робочих зустрічей <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html>, низка освітніх компонентів була змістовно

посилена у частині практичної спрямованості. Зокрема, ОК 21 “Психологія емоцій” було підсилено тематикою практичного спрямування з формуванням навичок проведення просвітницьких заходів. В ОК 22 “Психологія надзвичайних ситуацій”, орієнтуючись на запити студентів, був підсилений блок щодо вивчення психологічних особливостей учасників бойових дій. ОК 24 “Психологія розвитку та педагогічна психологія” більшою мірою став орієнтованим на формування навичок практичної взаємодії з особами різного віку, зокрема, через активну співпрацю з Центром підтримки сім’ї “Студентський лелека” та Сумським геріатричним пансіонатом.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов’язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

СумДУ розвивається як інноваційний університет з ідеологією дослідницького закладу. Більшість національних та міжнародних рейтингів відзначають СумДУ у групі лідерів серед ЗВО України. У світовому рейтингу THE World University Rankings 2020 СумДУ визначено на 2-6 національній позиції, університет також щорічно входить до світового рейтингу QS World University Rankings. СумДУ з 2016 року успішно проходить щорічні аудити відповідності критеріям дослідницьких університетів та входить до каталогу світового рейтингу ARWU. За результатами участі у ранжуваннях проводиться пошук можливостей для вдосконалення відповідних аспектів діяльності, як на інституційному рівні, так у контексті діяльності ОНП. Критерії оцінки, які використовуються національними та міжнародними рейтингами, враховуються при визначенні рейтингу структурних підрозділів університету.

Освітньо-наукова діяльність за ОП «Психологія» узгоджується зі Стратегією інтернаціоналізації СумДУ. Викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації за кордоном, а також викладають у закордонних ЗВО. Зокрема, у 2019 р. старший викладач базової для ОНП кафедри Назаров М.С. взяв участь у програмі академічної мобільності з метою підвищення кваліфікації у Військовій Академії Лісабона (м. Лісабон, Португалія), доцент кафедри Бушман І.О. на довгостроковій основі задіяна до викладання в Нейцзянському педагогічному університеті (Китай).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, зокрема щодо організації контролю і оцінки якості результатів навчання, є Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ, відповідно до п. п. 7.2.1. якого «оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в університеті передбачає проведення заходів вхідного, поточного, відстроченого (контроль залишкових знань, умінь та інших програмних результатів навчання) та підсумкового контролю».

Вхідний контроль знань і умінь (п. п. 7.2.2.) проводиться з метою оцінювання рівня підготовленості здобувача вищої освіти до його вивчення. Вхідний контроль проводиться за завданнями, що відповідають запланованим результатам навчання попередніх освітніх компонентів. На підставі одержаних результатів розробляються заходи індивідуальної роботи зі студентами, за необхідності вносяться зміни в освітній процес. Форми, методи, порядок проведення вхідного контролю визначається кафедрою.

Поточний контроль (п. п. 7.2.3.) проводиться впродовж семестру на всіх видах навчальних занять за всіма дисциплінами, включеними до навчального плану (незалежно від виду семестрового контролю) та має на меті оцінювання знань, умінь та інших запланованих результатів навчання з освітнього компонента. Форми, методи проведення поточного контролю з кожної дисципліни визначаються кафедрою, систематично розглядаються на її засіданнях для оперативного управління процесом навчання (приклади форм: усне або письмове опитування, комп’ютерне тестування, есе тощо).

Результати поточного контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Відстрочений контроль (п. п. 7.2.5.) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Результати відстроченого контролю не враховуються під час оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти з освітнього компонента.

Поряд із цим підсумковий контроль (атестація) (п. п. 7.2.6. – 7.2.7) також зорієнтований на програмні результати, оскільки виставляється за накопиченням балів, а значить автоматично зорієнтовується на зміст дисципліни і на її результати. Підсумковий контроль проводиться у формах семестрового іспиту або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни й у терміни, встановлені робочим навчальним планом і графіком освітнього процесу.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти у межах освітніх компонентів ОП «Психологія» є чіткими, зрозумілими, надають можливість встановити досягнення здобувачем результатів навчання та оприлюднюються заздалегідь. Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання завдяки тому, що на етапі укладання робочих навчальних програм досягається відповідність їх змісту результатам дисципліни, конкретизованим та скорельованим з результатами навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються: ґрунтовним підходом кафедри до їх планування і формулювання; обов'язковим узгодженням результатів навчання, видів навчальної діяльності та оцінювання; наскрізною роз'яснювальною роботою зі студентами тощо. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1>). Організація атестації здобувачів вищої освіти та правила їх проведення у СумДУ регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=26574ab6-460b-e811-8ef8-001a4be6d04a&kind=1>). Методи та критерії оцінювання чітко описуються у робочих програмах за кожним освітнім компонентом ОП. Оцінювання проводиться відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів і містить методи поточного формативного та підсумкового сумативного оцінювання. Формативне оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, самооцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних задач. Сумативне оцінювання проводиться у формі письмових опитувань, індивідуальних та колективних завдань.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оновлюється щорічно на початку навчального року та надається здобувачам вищої освіти у розрізі дисциплін на сайті випускової кафедри (<http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php>), а також на сайтах інших кафедр, які забезпечують освітній процес за ОП «Психологія», на першому занятті з дисципліни викладач надає здобувачам вищої освіти регламент з переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання. До першокурсників принципи формування та оприлюднення відповідної інформації доводяться у перший навчальний день на вступній лекції «Організація освітнього процесу» та додатково доводяться куратором академічної групи протягом семестру. Щорічно органи студентського самоврядування факультету іноземної філології та соціальних комунікацій проводять конференцію «Навчальний процес очима студентів», яка узагальнює пропозиції здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, які потім обговорюються на конференції «Віч-на-віч з ректором» і, за необхідності, закріплюються наказом ректора.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Психологія» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» за першим (бакалаврським) рівнем, яким передбачено проведення атестації у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи, складання атестаційного кваліфікаційного іспиту і завершується видачою документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Психологія». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Програма атестаційного іспиту та вимоги до бакалаврської роботи, включаючи критерії оцінювання, затверджуються у встановленому порядку, доводяться до відома студентів та оприлюднюються на сайті кафедри.

Атестація здобувачів здійснюється відкрито і публічно екзаменаційною комісією для встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти. Порядок проведення атестації, створення та організація роботи екзаменаційних комісій з атестації визначені в Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=f25f99b8-f63c-ea11-912d-001a4be6d04a&kind=1>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється окремими розділами Положення про організацію освітнього процесу (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1>) та регламентує проведення вхідного, поточного, відстроченого (контроль залишкових знань, умінь та інших програмних результатів навчання) та підсумкового контролю. До видів підсумкового контролю відносяться модульні контрольні роботи, що проводяться в межах вивчення окремих дисциплін. Завдання до них укладаються викладачем та затверджуються рішенням кафедри (секції), їх зразки містяться в навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів у межах окремої дисципліни визначаються регламентом, доводяться до відома студентів на першому занятті та оприлюднюються на сайті випускової кафедри (приклад:http://ppst.sumdu.edu.ua/images/Etnopsychologu_Pavlenko_PL.pdf).

Всі зауваження з боку здобувачів щодо дотримання процедури проведення контрольних заходів

висловлюються ними в ході систематичних опитувань через електронний індивідуальний кабінет або спеціальні тематичні анкетування та враховуються кафедрою в обов'язковому порядку.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність викладачів при проведенні екзаменів забезпечується проведенням виключно письмових екзаменів або тестових процедур. По завершенню кожного семестру відбувається опитування студентів щодо організації навчального процесу стосовно кожної дисципліни за допомогою спеціально розробленої програми через систему особистих електронних кабінетів. Щорічно органами студентського самоврядування кожного інституту (факультету) проводиться конференція «Навчальний процес очима студентів», конференція «Віч-на-віч з ректором», на яких обговорюються проблемні питання. Основною процедурою запобігання конфлікту інтересів відповідно до наказу ректора «Про заходи щодо запобігання корупції» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=8c1ab3be-fc59-e911-9c29-001a4be6d04a&kind=1>) є усунення конкретних викладачів від прийняття рішень та вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів. На ОП «Психологія» не було випадків врегулювання конфлікту інтересів. Проте, з метою їх запобігання роботи студентів зберігаються протягом року після вивчення навчальної дисципліни. З метою усунення суб'єктивізму застосовується процедура перевірки екзаменаційних робіт викладачем, який не здійснював поточний контроль з дисципліни. Зазначені вище процедури сприяють усуненню конфлікту інтересів та забезпечують об'єктивність екзаменаторів.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Можливість та процедури повторного проходження модульних контрольних робіт визначаються регламентом кожної дисципліни. Правила перескладання підсумкового контролю у разі отримання незадовільної оцінки регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://old.sumdu.edu.ua/ru/general/normative-base.html?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1>) та передбачають можливість дворазового перескладання – перший раз викладачу, другий раз комісії. Цей порядок передбачає стандартні етапи: ознайомлення з графіком перескладань, отримання індивідуального екзаменаційного листка, перескладання за стандартними процедурами. На основі цих правил формуються критерії оцінювання та відповідні процедури за дисциплінами ОП «Психологія», які визначаються робочими програмами та регламентами дисциплін. У випадках, отримання незадовільної оцінки за результатами роботи протягом семестру викладачі чітко дотримуються визначених правил, зокрема термінів перескладання, орієнтуючись на наявність в особистому електронному кабінеті відомості. Крім того, на період перескладання кафедра формує спеціальний графік додаткових консультацій.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів наступним чином: апеляція може подаватися у разі непогодження з оцінкою модульної або семестрової атестації; за фактом заяви створюється комісія за головування декана факультету, члени якої вивчають обставини скарги та визначають, чи були порушення при проведенні атестації. У разі встановлення порушень, що вплинули на результати оцінювання, оцінка може змінюватись за рішенням апеляційної комісії. На час складання самооцінювання, випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів за ОП «Психологія», а також скарг і звернень з боку учасників освітнього процесу не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Відповідним рішенням Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ ([https://sumdu.edu.ua/images/content/general/council-quality/decision_2018-04-19\(1\).pdf](https://sumdu.edu.ua/images/content/general/council-quality/decision_2018-04-19(1).pdf)) визначено основні заходи системної роботи із завершення розробки та подальшої імплементації університетської системи забезпечення академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність. На виконання цього рішення нормативна база університету (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.194476836.88546985.1570821988-1339578397.1558037419) наразі включає комплекс документів, які присвячені розбудові університетської системи забезпечення академічної доброчесності (розділ 2 основної нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ). Політика та стандарти дотримання академічної доброчесності визначені Кодексом академічної доброчесності, процедури дотримання академічної доброчесності – Положенням про академічну

добросесність та етику академічних взаємовідносин, Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень, наказами ректора «Щодо створення університетської Комісії з етики та управління конфліктами», «Про підписання декларацій про дотримання академічної добросесності учасниками освітнього процесу». Для організації системної роботи з напряду академічної добросесності в університеті створено Групу сприяння академічній добросесності, діяльність якої регламентується відповідним Положенням.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної добросесності?

У п. 5.1. Положення про академічну добросесність та етику академічних відносин у СумДУ (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fe3a1f9e-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>) передбачено, що перевірки на академічний плагіат підлягають: навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником роботи або відповідальними на кафедрі, що призначаються у встановленому порядку. Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду. Університетом укладено договори з компаніями ТОВ «Антиплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» відповідно для перевірок кваліфікаційних та наукових робіт, а технічним адміністратором та координатором використання зазначених систем в університеті виступає бібліотека. Адміністратор створює облікові записи операторів системи (призначених осіб, що здійснюють перевірку робіт) та розподіляє права на перевірку робіт. Технологічна складова перевірки навчальних і кваліфікаційних робіт на наявність текстових запозичень визначена відповідною Методичною інструкцією (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1>). Банк кваліфікаційних робіт формується в університетському репозитарії (<http://essuir.sumdu.edu.ua/>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну добросесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Викликом у сфері академічної добросесності під час реалізації ОП є недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти про види порушень академічної добросесності та заходи боротьби з ними. Університет долає ці виклики комплексом популяризаційних заходів з промоції принципів академічної добросесності та переваг чесного навчання. Підвищення авторитетності диплому про здобуття освіти та конкурентоспроможності випускника на ринку праці можливе лише за умови надання освітніх послуг та набуття компетенцій із дотриманням принципів академічної добросесності, без створення умов для отримання неконкурентних переваг студентами при навчанні. Це є основною мотивацією здобувача вищої освіти до добросесного навчання. Інструменти впровадження принципів дотримання академічної добросесності у освітню діяльність СумДУ несуть просвітницьку функцію. Серед основних інструментів слід виділити такі: інформаційно-консультативне супроводження здобувачів, зокрема, через веб-сайт «Академічна добросесність» (<http://integrity.sumdu.edu.ua/new>); лекції відомих випускників, роботодавців, експертів з тематики переваг чесного навчання, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього процесу в рамках всеукраїнських та міжнародних проектів з академічної добросесності, грантових програм тощо; розміщення в СумДУ матеріалів, присвячених популяризації принципів добросесності серед здобувачів (банери, інфографіка тощо); запровадження курсу «Основи академічного письма» та «Основи інформаційної грамотності».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної добросесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

СумДУ реагує у випадку порушень академічної добросесності відповідно до «Кодексу академічної добросесності» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=24c2956b-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>), «Положення про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fe3a1f9e-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>) та «Методичної інструкції щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1>). Виявлення фактів академічної недобросесності здійснюється передусім викладачами та керівниками курсових та кваліфікаційних робіт. Відповідальність за дотримання академічної добросесності покладається на здобувачів та співробітників університету і унормована п. 4 «Положення про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин». Серед видів відповідальності: зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи; повторне виконання окремого розділу кваліфікаційної роботи; повторне проходження відповідного ОК; призначення додаткових контрольних заходів; проведення додаткової перевірки інших робіт, автора-порушника. Результатом системної роботи викладачів кафедри у напряду дотримання академічної добросесності, співпраці зі студентським самоврядуванням, а також публічності процедур захисту курсових робіт є відсутність порушень академічної добросесності за ОП «Психологія».

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Керуючись нормами, закріпленими у Положенні про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників СумДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d4b030ae-80a2-e511-8085-001a4be6d04a&kind=1>), необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП, який передбачає якість їх науково-дослідної та навчально-методичної діяльності, забезпечується за допомогою: подання претендентами Інформаційної довідки щодо їх відповідності професійно-кваліфікаційним вимогам, наукової та професійної активності на заміщення посади професорсько-викладацького складу; заохочення викладачів до підвищення рівня власної професійної майстерності шляхом проходження підвищення кваліфікації, проходження тренінгів та сертифікування, навчання в аспірантурі та докторантурі.

Серед проблем, з якими стикається ЗВО під час добору викладачів для забезпечення якості освітньої програми, слід зазначити постійні зміни на ринку праці, що зумовлюють необхідність оновлення спеціальності «Психологія», розробку новітнього методичного забезпечення процесу підготовки майбутніх психологів з урахуванням нових тенденцій та вимог. Постійне залучення викладачів кафедри до участі в науковій діяльності, громадських ініціативах та тренінгових курсах є важливим шляхом подолання вищеозначеної проблеми.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Під час здійснення діяльності, спрямованої на забезпечення набуття здобувачами вищої освіти практичних умінь та навичок у наданні психологічних послуг населенню, ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом укладання спільних угод. Залучення роботодавців відбувається при формуванні освітньої програми (обов'язкова процедура рецензування роботодавцями) <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html>, при визначенні тематики курсових робіт студентів, що спрощує адаптацію випускників до умов професійної діяльності. Роботодавці активно залучаються до проведення лекцій та практичних занять, а також надають власну базу та ресурси для забезпечення тих чи інших складових навчального процесу <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/479-;html>.

Досвід професійної діяльності здобувачі набувають під час виробничих та переддипломної практики, що проводяться згідно програм як на базі відповідних структурних підрозділів університету (Психологічна служба, Центр підтримки сім'ї, Відділ позанавчальної роботи, Палац студентського спорту, ЦПС "Студентський лелека"), так і в установах та організаціях м. Суми та Сумської області, більшість з яких є основними замовниками кадрів. Щорічно проводяться наукові конференції та круглі столи за участю роботодавців з проблем професійної освіти майбутніх психологів. Крім того, представник роботодавця може здійснювати керівництво або рецензування кваліфікаційних робіт здобувача вищої освіти.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Фахівців-практиків, експертів галузі та представників роботодавців ЗВО залучає до проведення практичних занять на ОП завдяки налагодженню взаємодії з соціальними інституціями партнерської мережі: Центр пробації, Сумський медичний коледж, Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування «Берегиня», Регіональний центр з надання безоплатної юридичної допомоги, Сумський міський центр зайнятості з метою проведення спільних науково-методичних семінарів, конкурсів, майстер-класів <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/297-.html>, творення професійно-спрямованого освітнього середовища для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 «Психологія» <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/520.html>.

Для ознайомлення здобувачів вищої освіти із професійними особливостями їх майбутньої професії, практичні заняття можуть проводитися викладачами разом із експертами галузі <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/449-.html>, використовуючи матеріально-технічну базу організацій-партнерів. Також фахівці-практики та представники роботодавців залучаються до складу екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, де під час захисту надають системну оцінку змістовності програми підготовки та фахової підготовки випускників ОП. Таким чином здобувачі вищої освіти отримують практичні знання, а кафедра - зворотній зв'язок від роботодавців стосовно сучасних вимог та тенденцій ринку праці в галузі.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через наявність власних програм підвищення кваліфікації («Сучасні ІТ-компетентності», «Інтенсивний курс англійської мови», «Сучасні методи обробки статистичних даних»), які організовуються Центром розвитку кадрового потенціалу навчального закладу (<http://crkp.sumdu.edu.ua/uk/>). Стимулювання професійного розвитку викладачів

забезпечується через врахування отримання сертифікатів професійної майстерності, виданих міжнародними центрами сертифікації, підвищення кваліфікації відповідного міжнародного рівня у рейтингу структурних підрозділів. Наявність практичного досвіду роботи за відповідним профілем враховується при визначенні терміну контракту та при визначенні рейтингу викладачів в конкурсі «Кращі науково-педагогічні працівники».

За останні роки викладачі кафедри проходили підвищення кваліфікації та стажування (Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників СумДУ (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=ba7d76bc-742d-e211-86ae-001a4be6d04a&kind=1>), виконували наукові та соціальні проекти відповідно до профілю ОП, приймали участь у науково-практичних конференціях, було опубліковано низку наукових статей у вітчизняних та закордонних виданнях. Доцент кафедри Улунова Г.Є. готується до захисту дисертації на здобуття вченого ступеня доктора психологічних наук, с сист. Чернякова А.А., завершує навчання в аспірантурі НПУ ім Драгоманова з метою підвищення професійної компетентності.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

СумДУ має ліцензію на підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників за програмами з інноваційної педагогічної діяльності та програмами з електронних засобів та дистанційних технологій навчання (наказ МОН молоді спорту №2951л від 29.11.2011). Центром розвитку кадрового потенціалу (<http://crkp.sumdu.edu.ua/uk/>) закладу освіти постійно організовуються короткострокові програми, семінари, тренінги які спрямовані на підвищення викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. В університеті запроваджено ряд конкурсів (педагогічних інновацій, «Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU», «Кращі науково-педагогічні працівники», «Кращий викладач очима студентів»), метою яких є активізація діяльності викладачів щодо забезпечення якості вищої освіти, поширення кращого досвіду, додаткової мотивації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Ряд показників, які характеризують якість навчально-наукової роботи зі студентами враховуються при визначенні рейтингу структурних підрозділів (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=74e5b644-a2b2-e011-856b-001a4be6d04a&kind=1>). Також на основі двосторонніх договорів між СумДУ і закордонними закладами вищої освіти та закладами вищої освіти України викладачам надається можливість академічної мобільності (у тому числі з наданням фінансування або грантовою підтримкою), обміну досвідом викладання з іншими викладачами на різних заходах, просвітницької діяльності відповідно до профілю ОП.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

СумДУ особливу увагу приділяє фінансовій стійкості та збалансуванню грошових потоків, що дозволяє забезпечувати оплату необхідних видатків, реалізовувати спектр заходів системи матеріального стимулювання успішності діяльності та фінансувати витрати на розвиток інфраструктури та оновлення навчально-лабораторного обладнання. З метою підвищення ефективності витрат та стимулювання до зростання надходжень діє система субрахунків структурних підрозділів СумДУ. В університеті достатнім є забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням, необхідним для виконання освітньої програми. Так, навчальний процес за ОП відбувається в умовах наближених до виробництва: Конгрес-центр, Університетська клініка, Спортивний клуб, Центр підтримки сім'ї (Ц-119), Психологічна служба (Н-316), Гендерний ресурсний центр (Н-310) та інші. Навчальні заняття проводяться у 8 мультимедійних аудиторіях та 2-х комп'ютерних класах, оснащених ліцензійними операційними системами від Microsoft та пакетами прикладного програмного забезпечення (Н-308; Н-309).

Також у СумДУ наявна високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система (бібліотечно-інформаційний центр, наукова бібліотека, бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах). Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники, конспекти лекцій, методичні вказівки тощо.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти у ЗВО діє студентське самоврядування (студентські деканати, студентська рада студмістечка тощо), яке регулярно обговорює та вирішує більшість питань на відповідних зустрічах зі здобувачами, здійснює їх періодичне опитування, а отриману інформацію використовує при прийнятті відповідних управлінських рішень.

Задля задоволення потреб та інтересів здобувачів в освітньому середовищі ЗВО створено культурно-мистецький центр (<https://kmc.sumdu.edu.ua/>), головною метою якого є організація та проведення

масових культурно-видовищних заходів, розкриття творчого потенціалу студентів, створення умов для естетичного розвитку особистості. На базі КМЦ працюють вокальні, хореографічні, театральні гуртки та студія КВН.

В університеті здійснює свою діяльність наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, яке забезпечує індивідуальну роботу на кафедрі з кожним студентом, підготовку наукових публікацій, участь у семінарах, круглих столах, наукових проблемних групах, всеукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах наукових робіт. У ЗВО проводяться заходи волонтерського спрямування: спортивні, рухливі, інтелектуальні ігри, дебатні турніри, тренінги та свята, ініціаторами та активними учасниками якого є здобувачі ОП. Постійно збільшується аудиторний фонд із креативним простором, створюються навчально-тренувальні центри та приміщення «вільного» перебування та самостійної роботи студентів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується системою заходів щодо охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм та правил, а також правил проти пожежної безпеки. Навчальні приміщення повністю відповідають існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці.

Безпечність перебування на території СумДУ забезпечується налагодженою системою охорони порядку. Університет опікуються проблемами створення безпечних умов при проведенні навчально-виховного процесу, приділяючи підвищену увагу під час практики студентів на базах організацій-партнерів. З професорсько-викладацьким складом та студентами регулярно проводяться профілактичні бесіди з дотримання правил безпеки життєдіяльності.

На кафедрі діє психологічна служба (<https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face/psychological.html>) яка створює соціально-психологічні умови для розвитку особистості здобувачів вищої освіти. Провідним завданням її діяльності є збереження психологічного здоров'я студентів через індивідуальне консультування, психологічну діагностику, психокорекційну, психопрофілактичну, просвітницьку та науково-дослідну роботу.

Діє центр підтримки сім'ї «Студентський лелека», у якому є можливість перебування дітей на час зайнятості батьків у стінах СумДУ. Проводяться регулярні та різноманітні заходи щодо пропаганди та розвитку здорового способу життя, як серед студентів, так і серед співробітників СумДУ.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Заклад вищої освіти створює і забезпечує механізми різнобічної освітньої та організаційної підтримки студентів у ході навчання, які передбачають здійснення різних процедур і заходів. Для гарантування якості освіти у СумДУ працює Бюро із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/quality-education/quality-office.html>), яке здійснює моніторинг якості освітньої діяльності університету, координацію роботи структурних підрозділів університету з питань якості освітнього процесу, оперативне реагування на виявлення порушення норм стандартів вищої освіти щодо організації освітнього процесу в університеті, аналіз і узагальнення стану освітньої діяльності. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» для організаційної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті створено необхідні ресурси для організації освітнього процесу.

Існує система інформаційної підтримки студентів, в тому числі забезпечення можливості для отримання необхідної інформації у зручній для себе спосіб – через сайти СумДУ, за допомогою персональних електронних кабінетів, на сторінках у соціальних мережах тощо. З метою інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти університет впроваджує сучасні інформаційні технології (програмно-апаратні комплекси, інформаційні ресурси тощо) в процес навчання студентів. Інформаційна підтримка також здійснюється і через діяльність бібліотеки, яка використовує автоматизовану інформаційно-бібліотечну систему.

Здійснюється соціальний супровід здобувачів, зокрема: студенти пільгових категорій у встановленому порядку отримують соціальні стипендії; університет виконує зобов'язання щодо забезпечення студентів-сиріт; проводиться роз'яснювальна робота стосовно можливості отримання субсидій; до послуг співробітників та здобувачів вищої освіти діє університетська клініка (<http://clinic.health.sumdu.edu.ua/index.php/uk/>) та позаміський спортивно-оздоровчий центр «Універ» (<http://sport.sumdu.edu.ua/index.php/ua/sportyvni-sporudy/157-sportyvno-ozdorovchyi-tsentr-univer>); з метою полегшення адаптації іноземних студентів було розроблено мобільний додаток «Путівник іноземного студента СумДУ» тощо. Основне завдання загально університетських служб, що відповідають за підтримку студентів є надання консультаційної допомоги здобувачам вищої освіти як у навчальній, так і позанавчальній сферах.

Університет активно працює над питаннями працевлаштування студентів як на рівні університету (діє відділ практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів), так і на рівні навчальних структурних підрозділів СумДУ. Діє стартап-центр СумДУ, на базі якого за європейськими програмами проводяться навчальні курси, бізнес-ігри, майстер-класи, коучтренінги, пітчінги ініціатив, краштести студентських проєктів тощо.

До потреб студентів - психологічна служба, Центр підтримки сім'ї та кімната тимчасового перебування дітей <http://leleka.sumdu.edu.ua/uk/2013-02-26-19-54-25.html>.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами в ЗВО створено інклюзивне освітнє середовище (<https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/special-educational-needs.html>) для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Зокрема, інклюзивне навчання в СумДУ передбачає: індивідуальну навчально-реабілітаційну програму у формі індивідуального графіка в загальних або інклюзивних групах; організацію та проведення індивідуальних, корекційно-реабілітаційних заходів; консультації для науково-педагогічних працівників з питань планування, організації та моніторингу навчально-реабілітаційної роботи зі студентами з особливими освітніми потребами. Для студентів, які не мають можливості відвідувати університет, створені умови для здобуття освіти у повному обсязі за дистанційними технологіями (<https://dl.sumdu.edu.ua/uk/>).

Усі навчальні корпуси та гуртожитки СумДУ облаштовані пандусами, розпочата робота по встановленню підйомних платформ для інвалідів і табличок для аудиторій, надрукованих шрифтом Брайля, працюють психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики. В університеті реалізується проект «Університет, дружній до сім'ї», метою якого є створення рівних можливостей в отриманні професійної матерями-студентками, зокрема є можливість перебування дітей під професійним наглядом на час вирішення батьками питань в університеті. Досвіду навчання за ОП осіб з особливими освітніми потребами не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В університеті діє Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fe3a1f9e-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>), а також створена на постійній основі Комісія з етики (доброчесності) та управління конфліктами, якій надано повноваження щодо врегулювання взаємовідносин та конфліктів, що виникають при здійсненні освітньої, науково-педагогічної, наукової, науково-технічної діяльності між всіма категоріями співробітників університету, здобувачами вищої освіти та іншими особами.

Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регулюється у тому числі Кодексом корпоративної культури СумДУ, Кодексом академічної доброчесності, наказом ректора «Про запобігання корупції», Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін, Положенням про Комісію з профілактики правопорушень студентів та іншими внутрішніми нормативними документами (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=2272b2ed-44b8-e011-9adc-001a4be6d04a&kind=1>). Конфліктних ситуацій за час підготовки бакалаврів за ОП «Психологія» не виникало.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Політика щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та Система забезпечення якості навчальної діяльності та вищої освіти (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247) формують нормативну основу для процедур забезпечення якості ОП. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.24599742.545065572.1571140625-799749353.1512740156) та Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247). Відповідно до локальної нормативної бази та рекомендацій Ради із забезпечення якості вищої освіти (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247) відбувається перегляд та модернізація ОП.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОП з метою вдосконалення навчального процесу здійснюється кожного року завідувачем та колективом кафедри з урахуванням таких основних чинників: змін до державних, галузевих і міжнародних вимог з підготовки фахівців, змін у соціальній політиці; виявленням нових можливостей для забезпечення професійної підготовки бакалаврів за ОП; з урахуванням пропозицій РПГ, викладачів та здобувачів вищої освіти, рекомендацій експертної ради роботодавців та інших

зовнішніх стейкхолдерів; на основі результатів моніторингу якості освіти та результатів опитувань ключових стейкхолдерів та здобувачів. Результати оновлення відбиваються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик, матеріалах аудиторних занять, тематиці курсових та кваліфікаційних робіт тощо). За результатами останнього перегляду з урахуванням затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та наведених вище чинників до ОП було внесено такі зміни, зокрема: переглянуто програмні компетентності та програмні результати навчання, проаналізовано навчальний план ОП, проаналізовано результати навчання за освітніми компонентами та встановлено їх відповідність програмним результатам навчання, визначено відповідність результатів навчання цілям та змісту кожної освітньої компоненти навчальної програми з відображенням їх у силабусах, визначено методи оцінювання, визначено відповідність методів навчання досягненню результатів навчання за освітніми компонентами, збільшено освітню компоненту пов'язану з іноземною мовою та здійснено перерозподіл ОК вибіркових дисциплін.

Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін була обговорена та затверджена Радою з якості факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ, Експертною радою роботодавців зі спеціальності 053 «Психологія» (<http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5.html?start=16>), затверджена вченою радою університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Періодичний перегляд ОП та інші процедури забезпечення її якості проводяться щорічно із залученням здобувачів вищої освіти, котрі безпосередньо та через членство у відповідних органах (самоврядування, Раді забезпечення якості СумДУ, Радах забезпечення якості інститутів / факультетів, робочих проектних групах з розробки та супроводження освітніх програм (РПГ), Студентській агенції співдії якості освіти) залучені до означених процесів як партнери. Зворотний зв'язок з ними забезпечується через: періодичні опитування, започатковані з 2016 року, щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні дисциплін відповідно до Положення (http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.81885078.1857931453.1571296857-1456836725.1541493247); опитування за запитами з окремих проблем та при моніторингу стану забезпечення якості підготовки фахівців і розвитку наукової діяльності; участь у щорічній конференції «Навчальний процес очима студентів» та зустрічі з ректором у форматі «Віч-на-віч». Так, за результатами опитування та аналізу поширюються кращі практики організації освітньої діяльності, проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів», здійснюється врахування пропозицій здобувачів щодо підвищення якості навчання, викладання та оцінювання. Узагальнена статистика результатів опитування обговорюється на засіданнях Ради забезпечення якості та формується наказ, спрямований на покращення освітнього процесу з урахуванням пропозицій здобувачів.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через членство у Раді забезпечення якості СумДУ та Радах забезпечення якості факультету іноземної філології та соціальних комунікацій та опосередковано – через мотивування здобувачів освіти до участі в опитуваннях. Крім того, в ході безпосереднього спілкування на лекціях та практичних заняттях формуються спільні підходи, які виносяться старостами академічних груп на обговорення на засіданнях кафедри і враховуються у подальшій роботі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

В СумДУ реалізовано такі форми партнерства з роботодавцями у контексті процедур забезпечення якості: 1) зовнішня експертиза ОП на етапах її затвердження і модернізації. Рецензентами ОП від роботодавців були Ханенко І.І., головний спеціаліст ВПЗ УКЗ ГУНП, Галіченко І.Ф., директор центру «Берегиня»; 2) участь в експертній раді роботодавців зі спеціальності 053 «Психологія», що створена наказом ректора та включає: Вознесенську О.Л., Гончаренко О.М., Іванцову О.М., Песоцьку І.О., Свириденко М.М., Ханенко І.І. Яковенко А.Ю. Члени експертної ради роботодавців беруть участь у перегляді цілей програми, програмних компетентностей і результатів навчання. Експерти оцінюють змістовність програми, навчальних планів (<http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/494-.html>), відповідності знань та вмінь здобувачів вимогам ринку праці; <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/novynymedia-5/532-.html>; 3) участь у роботі екзаменаційних комісій та рецензуванні кваліфікаційних робіт. У СумДУ апробований механізм для опитування роботодавців. Оскільки ОП «Психологія» проходить первинну акредитацію, опитування планується реалізувати за результатами фактичного випуску.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій

працевлаштування випускників ОП

Збирання, врахування та поширення серед студентів інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників здійснюється як у межах централізованого підрозділу – навчального відділу з практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів, так і на рівні випускових кафедр. Інформація про відомих випускників СумДУ розміщується на центральному сайті університету та на сайті факультету. Інформація про стан наповнення бази даних випускників подається для щорічного звіту факультету й університету. При цьому здійснюється аналіз частки працевлаштованих випускників за останні три роки. Крім того, кафедри співпрацюють з випускниками й інших років. Університетом періодично проводиться опитування випускників для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Оскільки спеціальність 053 «Психологія» була відкрита на кафедрі лише з 2016 року, то перший випуск буде здійснено у 2020 році. Саме тому кафедра ще не має досвіду збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху і траєкторій працевлаштування випускників за ОП, проте вже сьогодні розробляється інструментарій для моніторингу ситуації у майбутньому.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Основним недоліком, на який вказують процедури внутрішнього забезпечення якості є недостатність забезпеченості новітньою навчальною літературою за профільними дисциплінами ОП останніх років. Ситуація вирішується через забезпечення університетом доступу викладачів та здобувачів до повнотекстових іноземних видань через інформаційно-бібліотечну систему, придбання нових видань, шляхом активного використання електронних матеріалів, розміщених у вільному доступі та підготовкою викладачами власних розробок – посібників, конспектів лекцій (Іванова Т.В., Улунова Г.Є., Теслик Н.М., Павленко В.П.). Навчальні дисципліни, що викладаються вперше, забезпечені методичними вказівками щодо проведення практичних, семінарських занять та самостійної роботи в електронному вигляді та розміщені на сайті кафедри <http://ppst.sumdu.edu.ua/index.php/>. Також, на основі опитувань студентів виявлена потреба у збільшенні баз практик, що надало б їм можливість оволодіти у більшому об'ємі знаннями та навичками, необхідними у подальшому для реалізації практичної діяльності та розширило б коло спілкування з потенційними роботодавцями.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота є учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на рівні ОП як члени РПГ (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a6374b53-128a-e511-bce5-001a4bebd04a&kind=1>). На рівні кафедр викладацький склад приймає участь у роботі методичних семінарів, метою яких є удосконалення якості ОП, внесення змін до її компонентів, оптимізація структури та змісту навчальних дисциплін, розвиток навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності, обмін інформацією щодо методик викладання та обговорення можливостей використання сучасних технологій у навчанні, пошук шляхів вдосконалення педагогічної майстерності. На рівні факультету науково-педагогічні працівники входять до складу Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Крім цього, проводиться постійна робота по підвищенню здатності викладачів реалізовувати політику університету у сфері забезпечення якості шляхом проведення семінарів («Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ», «Викладач як ключовий стейкхолдер забезпечення якості освіти», «Зміни в системі ліцензування та акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти» тощо) та участі викладачів у фокус-групах з питань забезпечення якості.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ)

(<https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/structure.pdf>) СумДУ має п'ять інституційних рівнів: 1 рівень: здобувачі, які беруть участь у ВСЗЯ через опитування. 2 рівень: рівень розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП: РПГ на чолі з гарантом (керівник РПГ), групи забезпечення, випускові кафедри. 3 рівень: рівень факультету: Рада із забезпечення якості, що відповідає за розгляд, оновлення та вдосконалення ОП, що реалізуються на факультеті. 4 та 5 рівні: загальноуніверситетські. 4 рівень включає спеціально створені підрозділи, до виключної компетенції яких відносяться процеси ВСЗЯ (Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та Бюро із

забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти); 5 рівень - органи загального управління, частина функцій яких пов'язана з процесами ВСЗЯ (Наглядова, Вчена ради та ректор). У процесах, пов'язаних з функціонуванням ВСЗЯ, беруть участь органи студентського самоврядування та Студентська агенція співдії якості освіти. У ВСЗЯ також беруть участь загальноуніверситетські служби і відділи. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав усіх цих підрозділів викладений у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1>); Кодексом академічної доброчесності (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=24c2956b-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>), Кодексом корпоративної культури (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=cc831d09-e877-e111-97d8-001a4be6d04a&kind=1>), Статутом (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=802fff39-0fb2-e011-9640-001a4be6d04a&kind=1>) та іншими нормативними актами, які розміщені в розділі «Реєстр основної нормативної бази СумДУ» (<http://normative.sumdu.edu.ua/>) на сайті університету і є загальнодоступними. Основні нормативні акти доводяться до відома і докладно пояснюються студентам-першокурсникам на вступних лекціях у перший день навчання. Також в СумДУ для інформування здобувачів та співробітників про введення і дію, зміну, відміну нормативних актів тощо використовується система електронних особистих кабінетів (<https://cabinet.sumdu.edu.ua/>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проект освітньої програми "Психологія" оприлюднений у встановлені строки. Для оприлюднення проектів ОП використані програмно-технічні засоби діючого каталогу освітніх програм (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1024>)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Оприлюднення ОП здійснюється відповідно до наказу ректора «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=16ec932f-ca67-e811-9585-001a4be6d04a&kind=1>) від 01 червня 2018 року № 0431-І. Відомості про ОП розміщуються на веб-сайті СумДУ (<https://sumdu.edu.ua/uk/>), у каталозі освітніх програм (<https://op.sumdu.edu.ua/>). Адреса веб-сторінки освітньої програми: <https://op.sumdu.edu.ua/#/component/797>
Освітня програма "Психологія": https://op.sumdu.edu.ua/?_ga=2.30681272.644325676.1580115771-1484084118.1541503939#/programm/796

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

-

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

-

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

-

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Аналізуючи ОП «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» можна виділити наступні сильні сторони: практична орієнтованість програми на основі застосування дуальних підходів та проектних технологій; - тісні зв'язки з роботодавцями (спільні наукові конференції, круглі столи, курси, які проводять роботодавці); - висококваліфікований професорсько-викладацький склад, який забезпечує підготовку бакалаврів за ОП; - постійний моніторинг змісту програми такими органами, як Робоча проектна група, Експертна рада роботодавців зі спеціальності 053 «Психологія», Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету ІФСК, Студентська агенція співдії якості освіти; - використання інтерактивних методів навчання, що сприяють максимальному залученню студентів у освітній процес (зокрема в системі ОСW СумДУ тощо); - постійне підвищення кваліфікації викладачами дисциплін ОП (вітчизняні та закордонні стажування, участь у семінарах, тренінгах, конференціях); - успішне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, що підтверджено високими місцями на I та II етапах Всеукраїнської студентської олімпіади (напрями - «Вікова та педагогічна психологія») та I-2 місця на конкурсній конференції «Перший крок у науку», успішна участь у інших конкурсах (наприклад - Всеукраїнський конкурс студентських робіт - "Аналіз соціальних даних"), виступи студентів на Всеукраїнських та міжнародних конференціях, публікації студентів у фахових журналах (Бережна Д., Данілова Д., Костюк Б., Коробкова Т, Гунбіна А.). Проте, слід визначити і слабкі сторони ОП: - недостатня робота по розширенню англійської підготовки студентів; - недостатня інтернаціоналізація діяльності за ОП «Психологія».

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективами розвитку й удосконалення ОП «Психологія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти вважаємо: - здійснити підвищення кваліфікації викладачів кафедри за програмою «Програма підвищення кваліфікації з інноваційної педагогічної діяльності для науково-педагогічних і педагогічних працівників» і доповнити вивчення дисциплін відповідними інноваційними методами викладання; - налагодження співпраці в підготовці фахівців з європейськими закладами вищої освіти та розроблення спільної освітньої програми для забезпечення академічної мобільності студентів і можливості отримання студентами подвійного диплома; - розширення баз практик ОП «Психологія»,

як в м. Суми, так і за його межами, у т.ч. за кордоном; - заходи для максимально ефективного використання сильних сторін та мінімізації впливу слабких сторін; - встановлення зв'язків з випускниками, статистичної обробки їх побажань як стейкхолдерів. Для реалізації перерахованих перспектив розвитку планується здійснення таких заходів: - започаткування на базі університету конференцій та семінарів з тематики ОП; - укладання угод про співпрацю з навчальними закладами ближнього і далекого зарубіжжя; - розширення підготовки науково-педагогічних працівників через навчання в аспірантурі та докторантурі; - поглиблення знань студентів з англійської мови; - впровадження у навчання практик ЗВО країн ЄС, залучення професорів до проведення відкритих лекцій, семінарів, круглих столів, що дозволить студентам оволодіти новітніми міжнародними практиками у сфері психології.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Васильєв Анатолій Васильович

Дата: 21.02.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	MD5- хеш файла	
OK 30 Практика переддипломна	практика	OK 30 Практика переддипломна.pdf	QZj8mahqCZ2Op+vANEez5XZlwjk+VxoRfCjgCzhf3w4=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 29 Практика виробнича	практика	OK 29 Практика виробнича.pdf	t6OQ+IQXhCaNj70IRiYjXZCrbiXbb9greB5voRCrGaw=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 28 Теорії особистості	навчальна дисципліна	OK28 Теорії особистості.pdf	OwkBbuJ067Fk5Oq99BybDnFu6kmRl2T1gBxuWosnOgk=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 5 Інтегрований курс: «Демократія: цінності, принципи, механізми»	навчальна дисципліна	OK5 Інтегрований курс. Демократія. цінності, принципи, механізми.pdf	4o4vhSzllkpbkdlD9kEG9Tg7RgPjyI4VCrfile5+uY=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 27 Соціальна психологія	навчальна дисципліна	OK27 Соціальна психологія.pdf	hxdp+8MJH7s57ha//eVzfZwxx4UXXrjW3CCRjrqw4=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, Електронний конспект лекцій, програмне забезпечення для підтримки MixLearning
OK 26 Система роботи психологічних служб та методики роботи практичного психолога	навчальна дисципліна	OK26 Система роботи психологічних служб та методики роботи практичного психолога.pdf	J+0PcuJTmsYsT/jhEke6wwS2N0tgKm/shZuL/cDw4gY=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 25 Психотерапія та психокорекція	навчальна дисципліна	OK25 Психотерапія та психокорекція.pdf	Jt+ebMwsGdzbWUnauPyxFXhiKTCs10Uke/E3iNP/B/g=	Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, власні мобільні пристрої
OK 24 Психологія розвитку та педагогічна психологія	навчальна дисципліна	OK24 Психологія розвитку та педагогічна психологія.pdf	XljfhSjlyhh4RNz80/NKRR7Ph3pzvrNaQeCEBvw9XPs=	Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, власні мобільні пристрої
OK 13 Медична психологія та основи сексології	навчальна дисципліна	OK13 Медична психологія та основи сексології.pdf	3WbjzTQFW/6gRR9VqEZh+VyhCbP/HeTo2Cvynljp5E=	Мультимедійне обладнання, власні мобільні пристрої, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, бібліотечні фонди
OK 23 Психологія релігії	навчальна дисципліна	OK23 Психологія релігії.pdf	PEvEPdVlNgqjEgf9fnCwZ/7ObaPOwAwsz0j+JOQ0mck=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, Електронний конспект лекцій, програмне забезпечення для підтримки MixLearning
OK 22 Психологія надзвичайних ситуацій	навчальна дисципліна	OK22 Психологія надзвичайних ситуацій.pdf	az5H9VsRhGwSz8bG/sNpF34yFY3BDV3M5/A6vMQ6jM=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 19 Психоконсультація	навчальна дисципліна	OK19 Психоконсультація.pdf	qmsON5giGjdbmaYhPXzvf9KlqNmnqdL1o+EO4m50B8=	Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, власні мобільні пристрої; додатково – 3 обладнані приміщення для індивідуальних консультацій
OK 14 Менеджмент та психологія управління	навчальна дисципліна	OK14 Менеджмент та психологія управління.pdf	LZk5XjCEcl6MPaRX5sOLijFuUh8HI5tQOAJzgwjB1A=	Мультимедійне обладнання, власні мобільні пристрої, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, бібліотечні фонди
OK 21 Психологія емоцій	навчальна дисципліна	OK21 Психологія емоцій.pdf	ciuvHRf85xDgFkL2xtys054KaBYaWgEuNXoPh2pUsUY=	Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, власні мобільні пристрої
OK 31 Кваліфікаційна робота бакалавра	підсумкова атестація	OK 31 Кваліфікаційна робота бакалавра.pdf	zmiY03gDjFh6VUthIGfj5C8ppSWJTQik42yPjs4EMg=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 20 Психологія впливу та маніпулювання	навчальна дисципліна	OK20 Психологія впливу та маніпулювання.pdf	6C2PYzORZ5c8CtjqrC7kKA6P1qvumZ+wnHO3APTxE=	Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, власні мобільні пристрої
OK 17 Практикум з психології	навчальна дисципліна	OK17 Практикум з психології.pdf	ohVaNwqNh3j1L2cpv7PCKWATdvjXGmRrlwjgr5y3FM=	Мультимедійне обладнання, обладнане приміщення для проведення психологічного тренінгу, бібліотечні фонди
OK 16 Основи психологічного тренінгу	навчальна дисципліна	OK16 Основи психологічного тренінгу.pdf	lrVhzmXH1PG0SiZjJnhW5769TjvMJTA/JRQ1tutzj8=	Мультимедійне обладнання, обладнане приміщення для проведення психологічного тренінгу
OK 15 Основи психіатрії та наркології	навчальна дисципліна	OK15 Основи психіатрії та наркології.pdf	ksZ6kdrw9W5IGMMzMG2JIVPG48I209/9xekkpDB7IE=	Мультимедійне обладнання, власні мобільні пристрої, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, бібліотечні фонди
OK 12 Юридична психологія та основи психологічної експертизи	навчальна дисципліна	OK12 Юридична психологія та основи психологічної експертизи.pdf	Nmq80rNAkdUAOtQPRHmYElB6H3FvpO2T6ch1Rj4ZM=	Мультимедійне обладнання, власні мобільні пристрої, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, бібліотечні фонди
OK 11 Етнопсихологія	навчальна дисципліна	OK11 Етнопсихологія.pdf	Jw1OtKnvsLL/q8E+QxAv6E+cDEyVX/bm387oBKVSKrQ=	Мультимедійне обладнання, електронний конспект лекцій, власні мобільні пристрої, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття
OK 10 Вступ до спеціальності	навчальна дисципліна	OK10 Вступ до спеціальності.pdf	I4IEff0LT+bYB+H4T4RlBTRNTzeOHIEs4UxILPvUbNI=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 9 Психофізіологія	навчальна дисципліна	OK9 Психофізіологія.pdf	9pLroP08aBqbqDcUAVcnORmSKJ3z1P7AESxdw7YKfOl=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi

OK 8 Психологія віртуального простору	навчальна дисципліна	OK8 Психологія віртуального простору.pdf	axWRwOJeehuDSVYP1pGvcqy1EKdvlbccQXl6rKmELdE=	покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди Мультимедійне обладнання, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура; бібліотечні фонди, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої
OK 7 Правознавство	навчальна дисципліна	OK7 Правознавство.pdf	4sOu/cjaD1q8Gn6iVUM5y0n7qDW7qCCFM0xChl2Sy88=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди
OK 6 Загальна та експериментальна психологія	навчальна дисципліна	OK6 Загальна експериментальна психологія.pdf	JBlyeLm7nRe3qkDdsuuKfzCV6yBgUg6+8EDkwe7929A=	комп'ютерний клас (15 КРМ, прогр. забезпечення Microsoft Excel та STATISTICA; 2016 р.) доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, програмний комплекс ОСА, бібліотечні фонди
OK 4 Основи академічного письма	навчальна дисципліна	OK4 Основи академічного письма.pdf	T7xN8TWLu21Q7jGdXNjKE0j2TK0tut29C2Qzf1HZNc=	Мультимедійне обладнання, комп'ютерне обладнання з доступом до інтернет чи wi-fi покриття; програмне забезпечення для підтримки MixLearning
OK 3 Соціологія	навчальна дисципліна	OK3 Соціологія.pdf	lclj/6P74nSDW8hD+CwNSbrKcc5KxpzRo5KrgYSsKoc=	Мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас (15 КРМ, прогр. забезпечення Microsoft Excel та STATISTICA; 2016 р.) доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, програмний комплекс ОСА
OK 2 Політологія	навчальна дисципліна	OK2 Політологія.pdf	abX2klwPUIN4c4EfdkGPE7gkxNM3FP7shYCw5APQpQ=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої
OK 1 Іноземна мова (Англійська)	навчальна дисципліна	OK 1 Іноземна мова.pdf	spu0n4qvD/3Y9WGM3eu/fm37boDF31FG0mgfdxeA2c=	2 навчальні аудиторії, обладнані мультимедійною апаратурою та необхідними технічними засобами (магнітофонами); 1 комп'ютерний клас (19 ЕОМ, оснащених операційними системами Microsoft та пакетами прикладного програмного забезпечення MS Office та Niblung (лінгфонне ПЗ для вивчення іноземних мов, 19 примірників), власні мобільні пристрої здобувачів
OK 18 Психодіагностика та математичні методи в психології	навчальна дисципліна	OK18 Психодіагностика та математичні методи в психології.pdf	jfMgb4MAKFVWktHj4nrY7NCX8Gic4MwCjDXcl4I2NoY=	Мультимедійне обладнання, 2 комп'ютерних класи по 15 КРМ, прогр. забезпечення Microsoft Excel та STATISTICA; 2016 р.) доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, програмний комплекс ОСА
OK 32 Атестаційний кваліфікаційний екзамен	підсумкова атестація	OK32 Атестаційний кваліфікаційний екзамен.pdf	hAgjXj2F90VfcC2Bep39QobX0s6nZlrOOH7pa3Q0D0=	Мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет чи wi-fi покриття, власні мобільні пристрої, бібліотечні фонди

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
276229	Улунова Ганна Євгенівна	доцент			0	OK 6 Загальна та експериментальна психологія	Кандидатський іспит із «Загальної психології та історії психології» с. р. у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоман (посвідчення № 66) Улунова Г.Є. Ідеальний та реальний профілі комунікативно-організаційної якості державних службовців. Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacje i doświadczenie. Nr 2. Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, 2018. С. 82–86. Улунова Г. Є. Трансляційно-публічний аспект культури професійного державних службовців. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». 2017. Вип. № 5, том 1. 2017. С. 195–203. Улунова Г.Є. Особливості особистісно-професійного розвитку як аспекту професійного спілкування державних службовців. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Вип. № 4. 2017. С. 195–203. Улунова Г.Є. Особливості психологічної підготовленості як структурного компонента управлінсько-координаційного аспекту культури професійного спілкування державних службовців. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12 : Психологія та соціологія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. № 243.
151770	Плохута Тетяна Миколаївна	старший викладач			0	OK 1 Іноземна мова (Англійська)	Плохута Т.М. Формування у студентів умінь самодіагностики результату пізнавально-творчої діяльності. Педагогічні науки: теорія, історія, інновації / Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. С. 322–330. Плохута Т.М. Евристичні запитання як основа критичного мислення. науки: теорія, історія, інноваційні технології / Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. С. 383–390. Плохута Т.М. Тестування самостійної пізнавально-творчої діяльності студентів. Науковий звіт кафедри іноземних мов СумДУ (промисловий) N 12. Суми : СумДУ, 2015. 48 с. Плохута Т.М. Особливості оцінювання англійської мови в проектній роботі студентів іноземних мов СумДУ (остаточний) № 0112U006016. Суми : СумДУ, 2014. – 5 с. Плохута Т.М. Тестові завдання з мінімального рівня підготовки студентів іноземних мов (з граматичним довідником). Суми : СумДУ, 2014. – 5 с. Плохута Т.М. Робочий зошит з дисципліни «Англійська мова» : для курсу технічних і економічних спеціальностей (2 семестр). Суми : СумДУ, 2014. – 5 с. Плохута Т.М. Робочий зошит з дисципліни «Англійська мова» : для курсу технічних і економічних спеціальностей (4 семестр). Суми : СумДУ, 2014. – 5 с.
36515	Рябенко	старший			0	OK 7 Правознавство	Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка (2

	Тетяна Олександрівна	викладач			спеціальність – «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія», кв вчитель історії і правознавства Українська академія банківської справи (2006 р.), спеціальність – «П кваліфікація –юрист Кандидат юридичних наук (диплом ДК № 032707 від 15.12.2015 р.), спеціальність 12.00.01 – «Теорія та історія держави і політичних і правових вчень»; тема дисертації: «Референдум як фор безпосередньої правотворчості українського народу (теоретичні асп Рябенко Т.О. Форми безпосередньої участі громадян у правотворчо горизонти. 2016. № 1. С. 7–15. -Порядок оприлюднення правових актів, які є результатом референ правотворчості Українського народу, та набрання ними чинності. Пр горизонти. 2017. № 3. С. 7–14. Рябенко Т.О. Поняття референдної правотворчості як виду юридич Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних проц матеріали Міжнародної науково- практичної конференції, м. Суми, 1: 2017 р. Суми : СумДУ, 2017. Ч. 1. С. 21- 24. Ryabchenko T. Forms of direct lawmaking of the people. Proceedings of : scientific conference «World science news». Morrisville, Lulu Press., 2018 Рябенко Т.О. Обмеження щодо предмета референдуму як форми за правотворчості народу. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали Міжнародної науково-практы конференції, м. Суми, 18-19 травня 2018 р. Суми : СумДУ, 2018. С. 53 Рябенко Т.О. Конституційна референдна правотворчість як спосіб / Основного Закону. Справедливість, закон і суспільство у сучасній де матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Юриспруденція», м. Київ, 4 жовтня 2018 року. Тези наукових доповіз Видавничий дім «АртЕк». 2018. С. 42-45
202449	Сидоренко Ольга Павлівна	доцент		0	ОК 4 Основи академічного письма Кандидат педагогічних наук, 13.00.02 – теорія та методика навчанн мова), «Розвиток творчої самостійності учнів колегіумів у процесі ви української мови», Сидоренко О.П. Стилістика української мови. Практичний курс : нав посібник для студентів спеціальності «Журналістика» / О.П.Сидорен ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2017. – 132 с. Виконання функцій відповідального виконавця госпдоговірної НДР 5 «Послуги з науково-літературного редагування, упорядкування та в науково-популярного видання «Голос Посулля» Голова журі конкурсу МАН, комісія «Українська мова і література» Наявність 7 виданих методичних вказівок до виконання практичних робіт з дисциплін «Українська мова у професійному спілкуванні», «Г стилістичний практикум з української мови», «Науковий практикум : спеціальності», з підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи та магістр. Керівництво 4 студентами, які стали переможцями і призерами II єт Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямом «М мова та література», «Гендерні дослідження».
141503	Таранюк Каріна Вікторівна	старший викладач		0	ОК 14 Менеджмент та психологія управління Спеціальність «Фінанси і кредит», кваліфікація «Економіст по фінан Досвід практичної роботи на керівній посаді , а саме 10 років стажу фондї України в Сумській області 1998-2008рр. Теоретико-прикладні аспекти проведення аутсорсингу бізнес-проце управління торговельним підприємством [Текст] / О.І. Карпіщенко, Л О.В. Люльов, К.В. Таранюк // Механізм регулювання економіки. - 201. 87.(фахове видання) Organizational and economic opportunities of reengineering business- pr of the effective functioning for native machine-building branch recreation Таранюк, Д.С Кобизький, К.В. Таранюк // Механізм регулювання екоо ВТД «Університетська книга», 2016. – №4. – С. 68-76 (фахове видання) Personnel aspects of marketing activity reengineering at the industrial ei [Текст] / Л.М. Таранюк, Д.С Кобизький К.В. Таранюк // "Innovative M: Innovative Marketing, Volume 14, Issue 2, 2018 (фахове видання, Sco Organizational and economic aspects of benchmarking innovative prc automobile industry enterprises [Текст] / Л.М. Таранюк, В.Ю Шимко, К.В. Таранюк // «Маркетинг и менеджмент инноваций» Розділ «Інное менеджмент» Збірник наукових праць. №2 – Суми. – 2016. С.108 – 11 видання, Web of Science) Кандидат економічних наук, спеціальність 08.00.06 - економіка природокористування та охорони навколишнього середовища, тема «Організаційно-економічні основи управління екологічним ризиком і регіональному рівні» Спеціальність «Фінанси і кредит», кваліфікація «Економіст по фінан Теоретико-прикладні аспекти проведення аутсорсингу бізнес-проце управління торговельним підприємством [Текст] / О.І. Карпіщенко, Л О.В. Люльов, К.В. Таранюк // Механізм регулювання економіки. - 201. 87.(фахове видання) Organizational and economic opportunities of reengineering business- pr of the effective functioning for native machine-building branch recreation Таранюк, Д.С Кобизький, К.В. Таранюк // Механізм регулювання екоо ВТД «Університетська книга», 2016. – №4. – С. 68-76 (фахове видання) Оцінювання екологічного ризику на регіональному рівні [Текст] / Л.І К.В. Таранюк // Вісник Сумського національного аграрного універси Економіка і менеджмент - 2018. – Вип. 8(77) – С.107-110. (фахове вид Theoretical aspects of logistics management of agricultural enterprises a international level [Текст] / Л.М. Таранюк, Цю Х., К.В. Таранюк // Нау Ужгородського національного університету.Серія Міжнародні економ та світове господарство – 2019. – Вип.24(3) – С.101-104(фахове вида Методологічні основи системи ризик-менеджменту в діяльності прог підприємств при проведенні радикальних трансформацій [Текст] / Л К.В. Таранюк // Економічний часопис-XXI №156(1-2) 2016. - С. 67-70. (видання, Scopus) // http://soskin.info/ea/2016/156-1-2/201619.html/ (Di http://dx.doi.org/10.21003/ea.V156-0015) Виконавець у темах: 1.Розробка теорії інтегральної оцінки пореципієнтних питомих пока: економічного збитку від забруднення атмосферного повітря№ держ 0108U000671- кер. Теліженко О.М. 2.Управління регіональним розвитком на основі показників економіч потенціалу № держреєстрації 0111U002150 -кер. Теліженко О.М 3. "Екологічно-орієнтовані стратегії управління соціально-економічні території" (№ д/р 0112U001300). Керівник: Лук'янихін В.О. 4.Природно-ресурсна рента у формуванні ланцюгів вартості 0115U0 Керівник: Жулавський А.Ю. 6.Виконавець п'яти НДР №253/34-18/6, №5317/26-05/5897, №5317-20

						СП12020.12.9, №95, №50, «Обґрунтування мережі лікувальних закладів системи громадського здоров'я»
79826	Сахно Парасковія Іванівна	старший викладач			0	<p>OK 26 Система роботи психологічних служб та методики роботи практичного психолога</p> <p>Досвід роботи практичним психологом з 1990 р.</p> <p>Досвід роботи практичним психологом Психологічної служби СумДУ (Керівник Психологічної служби СумДУ).</p> <p>Сахно П.І., Заворотько Т. Дитяча безпритульність як один із факторів злочинності. матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів співробітників та студентів, м. Суми, 23-24 квітня 2015 року. - Суми : С. 266-271</p> <p>Сахно П.І., Коломієць Д. Сім'я у період навчання: погляд зсередини. Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників студентів, м. Суми, 23-24 квітня 2015 року. - Суми : СумДУ, 2015. - С.</p> <p>Сахно П.І., Зякун М. Мотивація в навчанні основа професійного стану. Матеріали VI Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів. «Соціально-гуманітарні аспекти розвитку суспільства», м. Суми, 19-20 квітня 2018 року. - Суми : СумДУ, 2018.</p>
12388	Павленко Володимир Петрович	старший викладач			0	<p>OK 27 Соціальна психологія</p> <p>Павленко, В.П. Соціальна психологія [Електронний ресурс]: конспект студ. спец. "Соціальна робота" та "Психологія" денної форми навчання. - Електронне видання каф. Психол., політол. та соціокультури Суми: СумДУ, 2017. - 314 с.</p> <p>Павленко В.П. Етапи еволюції імперій: сутнісний підхід / В.П. Павленко, Н.Д.Світайло// Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія, 2016, № 8, С. 115-123.</p> <p>Робоча програма та методичні вказівки по курсу Соціальна психологія в кризових ситуаціях із змістовним модулем «Основи консультування»: http://ppst.sumdu.edu.ua/images/Soc_psychol_osn_kruz_sut_Pavlenko_Si</p>
12388	Павленко Володимир Петрович	старший викладач			0	<p>OK 23 Психологія релігії</p> <p>Павленко В. П. Нові та нетрадиційні психологічні теорії. Конспект лекцій до словника імен і термінів: навчальний посібник / В. П. Павленко. - С: державний університет, 2019. - 278 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/743931/Pavlenko_Ps</p>
12388	Павленко Володимир Петрович	старший викладач			0	<p>OK 11 Етнопсихологія</p> <p>Павленко, В.П. Соціальна психологія [Електронний ресурс]: конспект студ. спец. "Соціальна робота" та "Психологія" денної форми навчання. - Електронне видання каф. Психол., політол. та соціокультури Суми: СумДУ, 2017. - 314 с.</p> <p>Методичні вказівки з курсу «Етнопсихологія» для студ. спец. 053 «Психологія» денної форми навчання. - Електронне видання каф. психол., політол. та соціокультурних технологій. - Суми : СумДУ, 2017. - 47 с.</p> <p>Павленко В.П. Елементи імперської ментальності: досвід досліджень сучасної Росії/ В.П. Павленко, Н.Д.Світайло// Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. - № 2 (10), 2017, С. 63-71.</p>
12388	Павленко Володимир Петрович	старший викладач			0	<p>OK 3 Соціологія</p> <p>Павленко В.П. Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Соціологія студентів денної форми навчання спеціальності «Соціальна робота» та «Менеджмент соціокультурної діяльності» http://ppst.sumdu.edu.ua/images/Sociologija_16_tem.pdf</p> <p>План та конспект лекцій "Соціологія масових комунікацій" http://ppst.sumdu.edu.ua/images/Sociologiya_masovih_komunikacij.pdf</p> <p>Гендерні трансформації суспільства: соціологічний психологічний та аспект https://essuir.sumdu.edu.ua/browse?type=author&value=Павленко%2C+Владимир+Петрович</p>
223673	Лебідь Андрій Євгенійович	доцент			0	<p>OK 5 Інтегрований курс: «Демократія: цінності, принципи, механізми»</p> <p>Lebid A. E. Mechanisms for state-civil society interaction in Ukraine // Imj mechanisms of civil society on European integration of Ukraine. - LAP La Publishing, 2018. - P. 131-140.</p> <p>Lebid A. Propaganda as a Tool of "Non-Lethal Warfare" (on the Example of German Propaganda during the Period of World War I) // Propaganda in the Local Conflicts. 2018. №5 (2). P. 55-64.</p> <p>Lebid A. Intentional and Extentional Contexts of Truth-Values // European Philosophical Research. - 2019. - №6(1). - P. 71-76.</p> <p>Лебідь А., Назаров М. Інструменти громадської участі в Україні: навчальний посібник. - Суми, 2020. - 55 с.</p> <p>Lebid A. Hybrid Tools for Proxy Warfare // Propaganda in the World and L. 2019. 6(1). P. 33-40.</p>
301803	Коляда Наталія Вікторівна	практичний психолог			0	<p>OK 9 Психофізіологія</p> <p>Николаенко С.О. Сугестивний вплив у професійній діяльності педагога психолога: монографія. - Суми: Мрія, 2017. - 195 с.</p> <p>Николаенко С.А. Особенности гипнотерапии посттравматического расстройства // Молодой ученый. - №1 (41) сентябрь, 2017. - С. 242-249.</p> <p>Николаенко С.А. Особенности использования методов нейrolингвистического программирования в психотерапии посттравматического стрессового расстройства // Научный вестник Херсонского государственного университета «Психологические науки». - 2017. - Вып. 2. С. 185-192.</p> <p>Николаенко С.А. Проблема сочетания гипноза с технологией десенситивизации движениями глаз (ДПДГ) в процессе психотерапии эмтравм // Научный вестник Херсонского государственного университета. Сер. «Психологические науки». - Выпуск 3. - Херсон, 2015. - С. 159-163.</p>
354326	Николаенко Сергій Олександрович	доцент			0	<p>OK 25 Психотерапія та психокорекція</p> <p>Николаенко С.О. Сугестивний вплив у професійній діяльності педагога психолога: монографія. - Суми: Мрія, 2017. - 195 с.</p> <p>Николаенко С.А. Особенности гипнотерапии посттравматического расстройства // Молодой ученый. - №1 (41) сентябрь, 2017. - С. 242-249.</p> <p>Николаенко С.А. Особенности использования методов нейrolингвистического программирования в психотерапии посттравматического стрессового расстройства // Научный вестник Херсонского государственного университета «Психологические науки». - 2017. - Вып. 2. С. 185-192.</p> <p>Николаенко С.А. Проблема сочетания гипноза с технологией десенситивизации движениями глаз (ДПДГ) в процессе психотерапии эмтравм // Научный вестник Херсонского государственного университета. Сер. «Психологические науки». - Выпуск 3. - Херсон, 2015. - С. 159-163.</p>
354326	Николаенко Сергій Олександрович	доцент			0	<p>OK 28 Теорії особистості</p> <p>Николаенко, С. О. Рівнево-типологічні особливості сугестивно-педагогічних орієнтацій вчителя [Текст] / С. О. Николаенко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія Психологія. № 937. Вип. 45. С. 215-219.</p> <p>Николаенко С. О. Професійно-педагогічна культура вчителя: рівнево-особливості аксіологічного компонента // Теорія і практика професійного становлення особистості в соціокультурному просторі : монографія / ред. О.О. Лаврентьєвої, О.П. Крупського, Є.В. Намлієва. Дніпропетро ПП, 2014. С. 224-238.</p>
79826	Сахно Парасковія Іванівна	старший викладач			0	<p>OK 10 Вступ до спеціальності</p> <p>Досвід роботи практичним психологом з 1990 р.</p> <p>Досвід роботи практичним психологом Психологічної служби СумДУ</p>

						(Керівник Психологічної служби СумДУ). Сахно П.І., Зякун М. Мотивація в навчанні основа професійного стану Матеріали VI Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів співробітників та студентів, «Соціально-гуманітарні аспекти розвитку суспільства», м. Суми, 19-20 квітня 2018 року. - Суми : СумДУ, 2018.
223667	Теслик Наталія Миколаївна	старший викладач			0	ОК 12 Юридична психологія та основи психологічної експертизи Кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.06 - юридична п Теслик Н.М., Коляда Н.В. Агресивність у структурі особистісних комп патрульних поліцейських у період первинної підготовки. Вісник Нац університету оборони України. 2018. № 1 (49). С. 95-101. Теслик Н.М., Бережна Д.В. Провідні концепції злочинної деформації і Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного засто Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного засто Збірник тез наук.робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів 22.12.2018 р.). ГО «Львівська педагогічна спільнота». Ч. 1. С. 101-110. Теслик Н.М. Гендерні відмінності характерологічних властивостей і первинної підготовки патрульної поліції. Психологічні та педагогічні професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи І Харків, 2018. С. 183-186. 2016-2018 рр. – сертифікований тренер підготовки патрульних полі соціально-психологічних дисциплін («Ефективна комунікація», «Тол недискримінація у роботі поліцейських», «Взаємодія з громадськіст «Стресостійкість»). Відзначена подякою ОБСЄ за активну участь у п патрульних поліцейських. У 2016-2017 рр. – сертифікований тренер підвищення кваліфікації пс різних підрозділів (кримінальна поліція, дорожня поліція, дільничні і патрульна поліція) за циклом соціально-психологічних дисциплін («Е комунікація», «Толерантність та недискримінація у роботі поліцейс «Взаємодія з громадськістю», «Стресостійкість».) 20.03.2018 - сертифікат ICITAP Training Team (з дисциплін «Ефективн комунікація», «Толерантність та недискримінація у роботі поліцейс «Взаємодія з громадськістю»)
195823	Костенко Андріана Миколаївна	доцент			0	ОК 2 Політологія Кандидат політичних наук зі спеціальності 23.00.02 – політичні інст процеси». Тема дисертації: «Інтеграція України до Європейського со суперечності та шляхи розв'язання». Вплив інститутів громадянського суспільства на євроінтеграційні пр монографія / А. М. Костенко. – Суми : Сумський державний університ с. Impact Mechanisms of Civil Society on European Integration of Ukraine / Zavhorodnia. – LAP Lambert Academic Publishing, 2018. – 170 p. (коле монографія, іноземне видання, Latvia, EU) Сучасні механізми впливу інститутів громадянського суспільства на державної влади / А. М. Костенко // Регіональні студії. – 2018. – № 15 (Index Copernicus) Фінансова спроможність організацій громадянського суспільства в у контексті забезпечення інституційної спроможності / А. М. Костенко національного технічного університету України «Київський політех інститут». Політологія, Соціологія, Право. – 2019. - №1. – С. 49-54. (In
29469	Колісник Людмила Олександрівна	практичний психолог			0	ОК 19 Психоконсультація Досвід роботи практичним психологом Психологічної служби СумДУ Досвід роботи практичним психологом в команді реалізації грантов - міжнародного грантового проекту Програми рівних можливостей Україні ПРООН «Бізнес старт – підтримка жіночих ініціатив» (2010р.) - міжнародного грантового проекту Програми рівних можливостей т Україні ПРООН «Студентський лелека» (2011р.) - міжнародного грантового проекту Європейської Комісії «Рівні мож здобуття професії молодими матерями-студентками у вищих навчал закладах» (2012-2015рр) - міжнародний грантовий проект у партнерстві з Жіночим консорці «Організація роботи з розв'язання проблеми насильства в загально навчальному закладі» Методичні вказівки до практичних і самостійних робіт з дисципліни консультації та кризові ситуації» для студентів спеціальності «С робота» денної форми навчання / укладач Л.О.Колісник. – Суми : Сум державний університет, 2019. – 41 с. Семінар «Посттравматичний стресовий розлад. Перша психологічна засоби психологічного відновлення» (ГО Українська асоціація фахів наслідків психотравмуючих подій). Сертифікат. (2.11.2014, м. Суми) Семінар «Кризова інтервенція в терапевтичному процесі» (Українсь психотерапевтів). Посвідчення. (29-30.01.2011, м. Київ) Семінар «Викладання в умовах зміни обсягів навчальної роботи під викладача і самостійної роботи студентів» (СумДУ, факультет підви кваліфікації та післядипломної освіти). Довідка. (23.12.2014, м. Суми) Голова методичного об'єднання практичних психологів ЗВО III-IV р.а
200355	Іванова Тетяна Володимирівна	доцент			0	ОК 13 Медична психологія та основи сексології Кандидат психологічних наук, 19.00.04 – медична психологія, на тем «Психологические исследования в диагностике, прогнозе и оценке эффективности лечения при гашишизме у подростков (по материалу Краснодарского края)» (диплом КД №048277 від 04.12.1991) Теслик Н.М., Іванова Т.В., Пересадько О.М. Стратегії конфліктної пов студентів медичного інституту // Науковий вісник Херсонського дер університету. Серія Психологічні науки. 2018. № 4. С. 289-294. Професійні страхи студентів медичного інституту // Теорія і практи психології. Вип 4. Запоріжжя. С. 67-82
200355	Іванова Тетяна Володимирівна	доцент			0	ОК 15 Основи психіатрії та наркології Кандидат психологічних наук, 19.00.04 – медична психологія, на тем «Психологические исследования в диагностике, прогнозе и оценке эффективности лечения при гашишизме у подростков (по материалу Краснодарского края)» (диплом КД №048277 від 04.12.1991) Членство в групі RC49 Mental Health and Illness, ISA, 6801
200355	Іванова Тетяна Володимирівна	доцент			0	ОК 18 Психодіагностика та математичні методи в психології Anxiety and Social Change. XVIII ISA Congress of Sociology. Yokohama, 2 Членство в групі RC55 Social Indicators, ISA, 6801
223667	Теслик Наталія Миколаївна	старший викладач			0	ОК 24 Психологія розвитку та педагогічна психологія Теслик Н. М. Досвід апробації бінарної технології викладання психоло студентам-правознавцям. Психологічні та педагогічні проблеми про та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : тези д наук.-практ. конф. (Харків, 5 квіт. 2019 р.). МВС України, Харків. нау справ. Харків, 2019. С. 91-94. Теслик Н.М., Бережна Д.В., Кузьміна К. Взаємозв'язки соціального ін спрямованості особистості. Особистість у кризових умовах та крити життя: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (2 березня 2019 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний уні А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. С Теслик Н.М. Особливості проявів мотиваційної сфери студентів. Особ

		студентами під час розв'язання практичних завдань, своєчасне виконання звіту з виробничої практики
ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання практики з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних завдань, своєчасне виконання звіту з виробничої практики
ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання практики з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних завдань, своєчасне виконання звіту з виробничої практики
ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання практики з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних завдань, своєчасне виконання звіту з виробничої практики
ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання практики з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних завдань, своєчасне виконання звіту з виробничої практики
<i>OK 28 Теорії особистості</i>		
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	традиційні лекції; лекції-візуалізації; семінари з використанням евристичної бесіди; семінари з виступами студентів.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	традиційні лекції; лекції-візуалізації; семінари з використанням евристичної бесіди; семінари з виступами студентів.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	традиційні лекції; лекції-візуалізації; семінари з використанням евристичної бесіди; семінари з виступами студентів.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	традиційні лекції; лекції-візуалізації; семінари з використанням евристичної бесіди; семінари з виступами студентів.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	традиційні лекції; лекції-візуалізації; семінари з використанням евристичної бесіди; семінари з виступами студентів.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
<i>OK 5 Інтегрований курс: «Демократія: цінності, принципи, механізми»</i>		
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; тренінг та студентський проект.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі звітів за роботу на лекційних та практичних заняттях, колективі дискусії, тематичні тестування, тренінг, фокус-група.
ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; тренінг та студентський проект.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі звітів за роботу на лекційних та практичних заняттях, колективі дискусії, тематичні тестування, тренінг, фокус-група.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; тренінг та студентський проект.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі звітів за роботу на лекційних та практичних заняттях, колективі дискусії, тематичні тестування, тренінг, фокус-група.
ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; тренінг та студентський проект.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі звітів за роботу на лекційних та практичних заняттях, колективі дискусії, тематичні тестування, тренінг, фокус-група.
ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; тренінг та студентський проект.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі звітів за роботу на лекційних та практичних заняттях, колективі дискусії, тематичні тестування, тренінг, фокус-група.
<i>OK 27 Соціальна психологія</i>		
ПРН 1. Вільно володіти професійним мовленням, враховувати етичні норми у спілкуванні та статусно-рольові характеристики співбесідника, оцінювати комунікативну ситуацію та планувати комунікативні дії	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 3. Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.

процеси в малих та великих групах		
ПРН 4. Практикувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 19. Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
<i>ОК 26 Система роботи психологічних служб та методики роботи практичного психолога</i>		
ПРН 3. Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять.
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань (розроблення та виконання презентацій).
ПРН 6. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань (розроблення та виконання презентацій).
ПРН 11. Швидко пристосовуватися до зміни умов та характеру професійної діяльності, адекватне оцінювання власних можливостей у професійній діяльності, достатній рівень комунікативної культури.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять.
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять.
<i>ОК 25 Психотерапія та психокорекція</i>		
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	традиційні лекції; лекції-візуалізації рольові та навчальні ігри; аналіз конкретних терапевтичних та психокорекційних ситуацій.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	традиційні лекції; лекції-візуалізації рольові та навчальні ігри; аналіз конкретних терапевтичних та психокорекційних ситуацій.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 11. Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій	традиційні лекції; лекції-візуалізації рольові та навчальні ігри; аналіз конкретних терапевтичних та психокорекційних ситуацій.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	традиційні лекції; лекції-візуалізації рольові та навчальні ігри; аналіз конкретних терапевтичних та психокорекційних ситуацій.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	традиційні лекції; лекції-візуалізації рольові та навчальні ігри; аналіз конкретних терапевтичних та психокорекційних ситуацій.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі опитувань за теоретичними питаннями, перевірки письмових контрольних робіт, оцінки виконання індивідуальних завдань.
<i>ОК 24 Психологія розвитку та педагогічна психологія</i>		
ПРН 2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; флешмоб та інсталяції.	Оцінювання протягом кожного семестру вивчення дисципліни проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проєктних завдань, підготовка загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; флешмоб та інсталяції.	Оцінювання протягом кожного семестру вивчення дисципліни проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проєктних завдань, підготовка загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники,	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання;	Оцінювання протягом кожного семестру вивчення дисципліни проводиться у формі оцінки презентації

проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	флешмоб та інсталяції.	результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовка загального концепту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формувати аргументовані висновки	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; флешмоб та інсталяції.	Оцінювання протягом кожного семестру вивчення дисципліни проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовка загального концепту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; флешмоб та інсталяції.	Оцінювання протягом кожного семестру вивчення дисципліни проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовка загального концепту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
<i>OK 13 Медична психологія та основи сексології</i>		
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	проблемні лекції; дослідницькі методи. інтерактивні методи	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; дослідницькі методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 11. Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; дослідницькі методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	евристичні практичні завдання; дослідницькі методи. інтерактивні методи	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі самостійного тестування індивідуально-психологічних особливостей, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	пояснювально-ілюстративні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формувати аргументовані висновки.	евристичні практичні завдання; дослідницькі методи. інтерактивні методи	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі самостійного тестування індивідуально-психологічних особливостей, атестаційного тестування, звіти за роботу на заняттях, написання есе (тез)
<i>OK 23 Психологія релігії</i>		
ПРН 4. Практикувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин менеджменті.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 5. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 6. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 9. Застосовувати мотивацію та самомотивацію на шляху до досягнення спільної мети, виявляти вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
<i>OK 22 Психологія надзвичайних ситуацій</i>		
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	лекції-візуалізації; проблемні лекції; метод проектів; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях.
ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формувати	лекції-візуалізації; проблемні лекції; брейнстормінг; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), та оцінки результатів усної та письмової роботи

аргументовані висновки.		студента на практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	лекції-візуалізації; проблемні лекції; метод проєктів; брейнстормінг; case-study; інструктаж.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях.
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	лекції-візуалізації; міні-лекції; case-study; інструктаж.	Оцінки систематичності та активності роботи студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 19. Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога.	проблемні лекції; метод проєктів; брейнстормінг; case-study.	Оцінки систематичності та активності роботи студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ОК 19 Психоконсультація		
ПРН 11. Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; кейс-стаді; практичні демонстрації.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; кейс-стаді; практичні демонстрації.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; кейс-стаді; практичні демонстрації.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; кейс-стаді; практичні демонстрації.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; кейс-стаді; практичні демонстрації.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ОК 14 Менеджмент та психологія управління		
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій, письмових робіт та колективних дискусій.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 19. Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), колективних дискусій.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт.
ОК 21 Психологія емоцій		
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	поєднано-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
ПРН 20. Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога.	поєднано-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	поєднано-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідні і надійні психодіагностичні інструментарії (тести, опитувальники,	поєднано-ілюстративні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного

проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги		тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, оцінка підготовленого відео.
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, оцінка підготовленого відео.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно- вікові відмінності.	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, написання есе (тез).
<i>OK 31 Кваліфікаційна робота бакалавра</i>		
ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, застосовувати методи математичної статистики, формулювати аргументовані висновки.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН12. Складати та реалізувати програму психокорекційних, психопрофілактичних та просвітницьких заходів у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно- вікові відмінності.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичного завдання	Оцінювання проводиться у формі зустрічі та опитування під час виконання завдання з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, своєчасне написання пояснювальної записки до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
<i>OK 20 Психологія впливу та маніпулювання</i>		
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	лекції-візуалізації; міні-лекції; метод проєктів; case-study.	Перевірки індивідуально- дослідницького завдання та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	метод проектів; брейнстормінг; case-study.	Перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	лекції-візуалізації; проблемні лекції; метод проектів; брейнстормінг; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	проблемні лекції; міні-лекції; брейнстормінг; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	проблемні лекції; міні-лекції; брейнстормінг; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
<i>ОК 17 Практикум з психології</i>		
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	проблемно-пошуковий метод; метод проектів; інструктаж; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), підсумкових індивідуальних завдань, перевірки індивідуальних практичних завдань та звітів за роботу на лекціях і практичних заняттях
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	проблемно-пошуковий метод; метод проектів; інструктаж; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), підсумкових індивідуальних завдань, перевірки індивідуальних практичних завдань та звітів за роботу на лекціях і практичних заняттях
ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців.	проблемно-пошуковий метод; метод проектів; інструктаж; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі підсумкових індивідуальних завдань, перевірки індивідуальних практичних завдань та звітів за роботу на лекціях і практичних заняттях
ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; інструктаж; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), підсумкових індивідуальних завдань, перевірки індивідуальних практичних завдань та звітів за роботу на лекціях і практичних заняттях
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	інтерактивні лекції; проблемно-пошуковий метод; метод проектів; інструктаж; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та звітів за роботу на лекціях і практичних заняттях
<i>ОК 16 Основи психологічного тренінгу</i>		
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-пошуковий метод; тренінги в активному режимі.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях.
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	практичні демонстрації; проблемно-пошуковий метод; тренінги в активному режимі.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуального творчого завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-пошуковий метод; тренінги в активному режимі.	Перевірки індивідуального творчого завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-пошуковий метод.	Перевірки індивідуального творчого завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	практичні демонстрації; проблемно-пошуковий метод.	Перевірки індивідуального творчого завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
<i>ОК 15 Основи психіатрії та наркології</i>		
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез), оцінка підготовленого відео.
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	проблемні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез), оцінка підготовленого відео.
ПРН 10. Формулювати думку логічно,	пояснювально-ілюстративні лекції;	Оцінювання протягом семестру

доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінка підготовленого відео.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	пояснювально-ілюстративні лекції; практичні демонстрації; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез), оцінка підготовленого відео.
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез), оцінка підготовленого відео.
<i>OK 12 Юридична психологія та основи психологічної експертизи</i>		
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, проведення проектного дослідження, виконання дослідницьких завдань, письмових опитувань (тестувань), іспиту.
ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, проведення проектного дослідження, виконання дослідницьких завдань, письмових опитувань (тестувань), іспиту.
ПРН 12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, проведення проектного дослідження, виконання дослідницьких завдань, письмових опитувань (тестувань), іспиту.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, проведення проектного дослідження, виконання дослідницьких завдань, письмових опитувань (тестувань), іспиту.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, проведення проектного дослідження, виконання дослідницьких завдань, письмових опитувань (тестувань), іспиту.
<i>OK 11 Етнопсихологія</i>		
ПРН 1. Вільно володіти професійним мовленням, враховувати етичні норми у спілкуванні та статусно-рольові характеристики співбесідника, оцінювати комунікативну ситуацію та планувати комунікативні дії	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій
ПРН 5. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій
ПРН 6. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій
ПРН 11. Швидко пристосовуватися до зміни умов та характеру професійної діяльності, адекватне оцінювання власних можливостей у професійній діяльності, достатній рівень комунікативної культури	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій
<i>OK 10 Вступ до спеціальності</i>		
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	проблемні лекції; евристичні практичні завдання. інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	проблемні лекції; евристичні практичні завдання;	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	пояснювально-ілюстративні лекції; проблемні лекції; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	пояснювально-ілюстративні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять, написання есе (тез)
<i>OK 9 Психофізіологія</i>		
ПРН 2. Відображати психологічні характеристики людей, прогнозувати особистісні зміни на основі психологічної взаємодії.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 3. Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 6. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 11. Швидко пристосуватися до зміни умов та характеру професійної діяльності, адекватне оцінювання власних можливостей у професійній діяльності, достатній рівень комунікативної культури.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань.
<i>OK 8 Психологія віртуального простору</i>		
ПРН 2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовки загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовки загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовки загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовки загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
ПРН 15. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; практико-орієнтоване навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки презентації результатів самопідготовки на практичних заняттях, виконання дослідницьких проектних завдань, підготовки загального конспекту, письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання підсумкового контролю
<i>OK 7 Правознавство</i>		

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті порушеної проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, методу кейс-стаді.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки підготовки загального конспекту, самопідготовки студента до семінарів, виконання практичних завдань, тестування, виконання підсумкового контролю
ПРН 2. Демонструвати розуміння особливостей функціонування державно-правових явищ у контексті професійних завдань; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку;	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, методу кейс-стаді.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки підготовки загального конспекту, самопідготовки студента до семінарів, виконання практичних завдань, виконання кейсу, тестування
ПРН 4. Давати висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) із достатньою обґрунтованістю; обґрунтувати власну позицію;	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, методу кейс-стаді.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки підготовки загального конспекту, виконання практичних завдань, виконання кейсу, тестування
ПРН 9. Пропонувати дієві способи вирішення професійних завдань, аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, методу кейс-стаді.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки підготовки загального конспекту, самопідготовки студента до семінарів, виконання практичних завдань, тестування, виконання підсумкового контролю
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	інтерактивні лекції; практичні демонстрації; проблемно-розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, методу кейс-стаді.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки підготовки загального конспекту, самопідготовки студента до семінарів, виконання практичних завдань, виконання кейсу, тестування, виконання підсумкового контролю
<i>ОК 6 Загальна та експериментальна психологія</i>		
ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	лекції-візуалізації; міні-лекції; метод проєктів; case-study; інструктаж.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу на заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	проблемні лекції; брейнстормінг; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки звітів за роботу на заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	метод проєктів; case-study; інструктаж.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки звітів за роботу на заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 2. Збирати та впорядковувати інформацію.	лекції-візуалізації; проблемні лекції; case-study; інструктаж.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки звітів за роботу на заняттях, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	лекції-візуалізації; проблемні лекції; метод проєктів; case-study.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки звітів за роботу на заняттях
<i>ОК 4 Основи академічного письма</i>		
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; практичні заняття; мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, перевірки творчих письмових робіт, мультимедійних презентацій.
ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; практичні заняття; мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, мультимедійних презентацій.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; практичні заняття; мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, мультимедійних презентацій.
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; практичні заняття; мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, перевірки творчих письмових робіт, мультимедійних презентацій; підсумкового тестування.
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; практичні заняття; мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, перевірки творчих письмових робіт, мультимедійних презентацій.
<i>ОК 3 Соціологія</i>		
ПРН 3. Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій.
ПРН 7. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки, розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймаючи ефективні рішення у складних ситуаціях	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій.
ПРН 9. Застосовувати мотивацію та	лекції-візуалізації;	Оцінювання протягом семестру

самотивацію на шляху до досягнення спільної мети, виявляти вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого	інтерактивні лекції; дискусії.	проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) та колективних дискусій.
ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
ПРН 19. Враховувати регіональну специфіку соціальних, демографічних, медичних потреб у професійній діяльності психолога	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; дискусії.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки письмових робіт та колективних дискусій.
<i>OK 2 Політологія</i>		
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	лекції-візуалізації; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання
ПРН 4. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки	інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм; командна робота.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження	лекції-візуалізації; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), перевірки індивідуально-дослідницького завдання
ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень	лекції-візуалізації; модульне навчання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм; командна робота.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки презентації самопідготовки студента за темами, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості	інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм; командна робота.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки презентації самопідготовки студента за темами, оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям	інтерактивні лекції; модульне навчання; мозковий штурм; командна робота.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань), оцінки виконання індивідуальних практичних завдань
<i>OK 1 Іноземна мова (Англійська)</i>		
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	практичні заняття.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань протягом практичних занять, складання лексико-граматичного тесту, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	практичні заняття.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань протягом практичних занять, складання лексико-граматичного тесту, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.
ПРН 20. Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога.	практичні заняття.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань протягом практичних занять, складання лексико-граматичного тесту, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.
ПРН 8. Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога.	практичні заняття.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань протягом практичних занять, складання лексико-граматичного тесту, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	практичні заняття.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань протягом практичних занять, складання лексико-граматичного тесту, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.
<i>OK 18 Психодіагностика та математичні методи в психології</i>		
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	пояснювально-ілюстративні лекції; практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	пояснювально-ілюстративні лекції; практичні заняття з поясненням евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідні і надійні психодіагностичні інструментарії (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	пояснювально-ілюстративні лекції; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	пояснювально-ілюстративні лекції; практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень (усно / письмово) для фахівців і нефхівців	практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; евристичні практичні завдання; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ПРН 20. Інтегрувати міжнародний досвід у систему наукової та практичної діяльності психолога.	пояснювально-ілюстративні лекції; практичні заняття з поясненням теорії та розв'язанням прикладів; інтерактивні методи.	Оцінювання протягом семестру проводиться у формі виконання індивідуальних завдань, атестаційного тестування, оцінки звітів за роботу студента на лекційних та практичних заняттях, написання есе (тез).
ОК 32 Атестаційний кваліфікаційний екзамен		
ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	Екзаменаційні завдання	Оцінювання проводиться у формі виконання тестових завдань та перевірки екзаменаційного білету
ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	Екзаменаційні завдання	Оцінювання проводиться у формі виконання тестових завдань та перевірки екзаменаційного білету
ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Екзаменаційні завдання	Оцінювання проводиться у формі виконання тестових завдань та перевірки екзаменаційного білету
ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	Екзаменаційні завдання	Оцінювання проводиться у формі виконання тестових завдань та перевірки екзаменаційного білету
ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Екзаменаційні завдання	Оцінювання проводиться у формі виконання тестових завдань та перевірки екзаменаційного білету